

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrinyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katona
eszménynek“

Zrinyi-fohász

Előfizetési ár: fél évre 5.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1942. november 6.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.Legyünk méltók
gróf Zrinyi Miklóshoz!

Október 31-én és Mindenszentek napján, november 1-én gróf Zrinyi Miklós emlékét ünnepeltük. Azt a hőst, aki Magyarország egén üstökösékként ragyogott s akinek fénye még ma is betölti minden magyar lelkét.

Zrinyi Miklós több mint 300 évvel ezelőtt azt írta, hogy „a mi első politikánk fegyver volt, most is annak kell lennie!“ Ezekkel a szavaival a nagy Zrinyi azt akarta mondani, hogy őseink a honfgláló vezérek keletről jöve, fegyverrel szereztek meg új hazájukat és biztosították megélhetését a jövő nemzedéknek itt a nyugati kultúra határán, de tudták azt is, hogy nem elég az országot elfoglalni, hanem azt meg is kell tudni tartani akkor is és a jövőben is,

Amit Zrinyi akkor mondott nagyon igaz volt azon időben, de talán fokozottabb mértékben igaz ma. Akkor a török veszedelem ellen kellett az országot megvédeni, ma pedig a vörös keleti rémet kellett elizni határainkról. Ezt ma minden igaz magyar embernek tudnia kell és attól a tudattól áthatva áldozatosan dolgoznia a hazáért.

Mindenkinek készen kell lennie a legnagyobb áldozatra és azokat a hazáért büszkén kell vállalnia. Apáink, fiaink, testvéreink odakint a messzi orosz fronton el tudnak pusztulni hazájuk védelmében egészségüket, vérüket, életüket dalolva tudják feláldozni azért, hogy mi itthon békében dolgozhassunk és nyugodtan hajthassuk álomra fejünket. Ép így kell nekünk itthon harcolnunk a munka fegyverével áldozatosan és kitartva az utolsó csepp vérig. Nem lehet példaképpül állítani az olyan embert, aki csak önző célokért küzd, aki nem tud áldozni a nagy célkért, hazájáért. Esményeink csak azok az emberek lehetnek, akik mindenkor, minden áldozatra készek, becsületesek, nyílt szívűek s csak a hazát látják maguk előtt. Ilyen volt gróf Zrinyi Miklós s ilyenek a mai harcoló vitéz hőseink. Legyünk méltók hozzájuk!

A Zrinyi név ismert az egész világon! Ezt a nevet évszázadok óta megtaláljuk a történelem lapjain. Csodálatosan sok tehetőség származott ebből a nemzetségből. Gróf Zrinyi Miklós a szigeti hős, Gróf Zrinyi Miklós a költő és hadvezér, Muraköz kapitánya, Zrinyi Ilona, Rákóczi Ferenc édesanyja, a munkácsi vár hős védője, Zrinyi Péter a vértanu. Mind oly nevek, amelyek aranybetűkkel vannak beírva nemzetünk történelmébe.

Ezt a családot a jó Isten jókedvében ajándékozta a magyar nemzetnek. Ebből merít a magyarság erőt hogy századokon

A csáktornyai Zrinyi ünnepségek

1942. október 31-ike és november 1-re Csáktornya, az ősi Zrinyi város és Szentilona szomszédos község a Zrinyiek temetkezési helye, történelmében fényes betűkkel lesznek feljegyezve, E napokon innepelte Esményképünk, a nagy hadvezér, államférfiú és költő gróf Zrinyi Miklós emlékét, a Vitézi Rend Zrinyi Csoportjának rendezésében, több ezer főnyi közönség részvételével.

A Zrinyi Csoport központi vezetősége részéről megjelentek: vitéz Horváth Ferenc ny. vezérőrnagy, országgyűlési képviselő, vitéz Rózsás József alezredes, vitéz Robogány Ede alezredes, a budapesti Vitézi Szék igazgatója, vitéz Földházy Pál alezredes, vitéz Kapitányffy Albin vezérkari százados, Dr. Kőszeghy Rezső, a Vitézi Rend Zrinyi Csoportja szövetkezetének elnöke, vitéz Mezey Dénes a Zrinyi Csoport főtitkára, a Muraközi Szövetség részéről Zalán István ny. miniszteri tanácsos, Kövessyné Egged Laura, Probszt Maria tanárnő, Majhen Ferenc iparművész, Herboly László ig. tanító, Murai István ig. tanító, Darvas József MÁV felügyelő és még sokan mások, továbbá Dr. Lukács Kálmán műegyetemi tanár, a Műemlék Országos Bizottságának igazgatója, Dr. Füredi Lajos a honvédelmi minisztérium rádióelőadója, Budinsky Sándor a rádió lectora és még sok vendég és újságíró.

A Zalavármegyei Vitézi Szék részéről Székely József ny. ezredes vitézi székkapitány és Peredy Nándor, vámfelügyelő, csáktornyai vitézi hadnagy jelentek meg.

Zalavármegyét vitéz gróf Teleki Béla főispán képviselte, Csáktornyát pedig az előjáróság és képviselőtestület élén Pecsornik Ottó országgyűlési képviselő, városbíró.

Ezenkívül megjelentek az összes hatóságok, testületek, a Vitézi Rend, a tűzharcosok, az összes iskolák és egyesületek, levente ifjak és leányok.

Október 31-én a fellobogozott Csáktornya már reggel ünnepi külsőt öltött. 9 órakor felvonult a honvédség diszkalasza (a honvéd zenekar) a élén, 9:30-kor pedig a Zrinyi vár udvarán gyűlekeztek a vendégek és az ünneplő közönség.

A sirhely átadása, Okresa Rókus községbíró beszéde

Kedves Vendégeink és kedves Munkatársaink!

Itt állunk a Zrinyiek temetkezési helye előtt, amelyet sikerült Szentilona községnek a Szlavonia Faipari Részvénytársaság zagrabi cég muraközi képviselőtől megszerezni minden ellenérték nélkül azért, hogy ezen helyet a Nagyméltóságú miniszterelnök ur által megbízott Vitézi Rend Zrinyi Csoportjának rendelkezésére bocsássuk. Bizony szomorúan néz ki ezen hely, hogy miért, azt most itten fejtegetni nem kívánjuk, a pillanat sokkal magasabbra emeljük a 23 éves elnyomatás részleteit.

át megvédhesse és megtarthassa hazáját.

Muraköz is boldognak és szerencsésnek vallhatja magát, hogy a sors épen neki jutatta a legnagyobb hőst, a legnagyobb államférfiak egyikét, gróf Zrinyi Miklóst. A liberális korszak nem adta meg a Zrinyieknek azt, ami őket méltán megilleti, az elnyomatás keserű 23 éve alatt itt Muraközben nem hogy nemzeti hőseinknek áldozni, de még hangosan magyarul beszélni sem volt szabad, csendesen is csak négy fal között s így ve-

ahol Saffarics István ipartestületi elnök üdvözölte a vendégeket, majd a vár megtekintése után kivonultak Szentilonára, a Zrinyiek temetkezési helyére, ahol Csupor Lajos szentilonai áll. el. isk. igazgató Szentilona község nevében köszöntötte a vendégeket, munkatársakat és az ünneplő közönséget. Ezt a nagy ünnepet — ugymond — évek óta várva vártuk. Őseink szelleme nem halt ki svíviünkől. Tudjuk, hogy Zrinyi Miklós a legnagyobb muraközi és egyben a legnagyobb magyar szelleme kötelez minden becsületes muraközi, de elsősorban minket szentilonaiakat. Lelke itt lebeg felettünk, minden bokor, minden patak azt susogja. Ez kedvez bennünket Magyarország és az egész keresztény világ védelmére. Ezt tudjuk és ezért kiáltjuk büszkén az egész világ fülébe „Ne bántsd a Magyart!“

Utána Dr. Mathya Károly százados mondta el beszédét: Oldjunk meg sorsunkat e szent helyen, a Pantheon előtt, amelynek kötőanyaga 1000 éves vér. A magyar történelem titokzatos Atlasza viszi rendületlenül a magyar életet. A nemzetnek emlékeznie kell nagyjairól. A nagy álmódzóknak, Hadvezérnek, Államférfiak és költőnek még nincs emlékköve! Itt állunk mi utódok, hogy pótoljuk a mulasztást nagy Esményképünkkel szemben, Idézi Zrinyi szavait: „Ha majd csak testemen uralkodhatnak . . .“

Zrinyi szelleme ott jár az egekben és onnan biztat bennünket, kitartani a szebb jövőért. Nekünk ösök kellene, olyanok mint Zrinyi volt, aki nemzetét hazaszeretetre és vitézségre nevelte. Amíg lesznek ilyen hőseink, addig lesz magyar jövő.

A kursanczi erdőbeli gyilkosság a nemzet legnagyobb tragédiája. Itt Zrinyi Miklós porladó csonthai mellett szent hitet teszünk, hogy vezérlő Esményképünkhöz, szerzetesi alázatossággal, vitézi elszántsággal mindörökké hűek leszünk.

Ez után a budapesti regősök csoportja adott elő magyar Rákóczi korbéli kuruc dalokat, ezután pedig Okresa Rókus, Szentilona község bírája adta át a kápolnát és sirhelyet a Vitézi Rend Zrinyi csoportjának a következő beszéd kíséretében.

Amihez a multban mi szentilonaiak nem nyulhattunk, hozzányultunk amihelyt lehetett, megszereztük vezérlő Esményképünk és hozzátartozói sirhelyét a hozzátartozó kápolnával, ezt most átadom a község nevében a Vitézi Rend Zrinyi Csoportjának azzal, hogy az átadás száraz tényével Szentilona község közönségének tevékenysége nem szűnt meg. Tudjuk azt, hogy országos mozgalom indult ezen helyen méltó emlékmű állítására, ezen mozgalomban mi szentilonaiak is részt kívánunk venni, anyagiakkal, de főleg dologi szolgálmányokkal, ami szegénységünk-től telik megteesszük — áthatva vezérlő Esmény-

zérlő nagy Esményünknek csak lelkeinkben emelhetünk oltárt.

De Muraköz felszabadult, elválaszthatatlanul és örökre egyesült az anyaországgal, így lelkeink is felszabadultak és gróf Zrinyi Miklós felállítandó emlékműve hirdetni fogja az idők végtelenségéig, hogy a magyar nemzet és Muraköz megtudja becsülni nagy őseit és azok emlékét.

Igy leszünk méltók gróf Zrinyi Miklóshoz!

Sp.

képünk magasztos szellemétől, ezzel is dokumentálni kívánjuk azt, hogy muraközi magyarok vagyunk és mint ilyenek legelső sorban igyekszünk áldozatokat hozni, tevékenykedni a nagy ügyért, hogy e nagy mű mielőbb hirdesse azt, amit e magyar végvár vezérőrcsósának szelleme mindig hirdetett, hogy már elég volt a megaláztatásból, az elnyomatásból: „Ne bántsd a magyart!”

Vitéz Rózsás József alezredes lenkölt szellemű beszéddel veszi át a Zrínyi Csoport nevében a sirhelyet és kápolnát. Esménynek hirdetik a nemzetek életét, — úgymond — enélkül nem élhetnek. Ezer éves történelmünkben fényes győzelmek hirdetik nemzetünk nagyságát, de gyászos bukások is borítják egeinket. A gondviselés küldte 278 évvel ezelőtt nekünk gróf Zrínyi Miklóst, vezérőrcsós Esményünket. Eljöttünk, hogy kegyelettel adozzunk a nagy férfiúnak, aki örök Esményképünk, örök Géniuszunk, aki megtanított bennünket áldozatos hazaszeretetre, vitézségre, bátorságra, férfias kiállásra, vallásosságra és minden érenyre.

Vitéz gróf Teleki Béla beszéde

Ezek után vitéz gróf Teleki Béla Zalavármegye főispánja a maga és Zalavármegye nevében köszönti a vendégeket és muraközietek. Az emlékezés alkalmából a vármegye is szót kér, amely a Szent István által alapított Magyarország integritását őrzi és minden igaz magyar ügyet az első között szolgálja át a harmas határon és terjeszti a magyar kultúrát. Példa erre Tihany 900 éves benczés kolostora. A szentilónai Pálos rend s ezt szolgálta 300 évvel ezelőtt nemzetünk legnagyobb harcaiban gróf Zrínyi Miklós a költő, hadvezér és államférfi. A vármegye örül hogy a katonaszellemet szolgáló Vitézi Rend Zrínyi Csoportja vette át a sirhelyet és kápolnát gondozásra.

Súlyos idöket élünk, Most amikor Zrínyinek áldozunk egyuttal fogadalmat is kell tennünk. Önmagát becsüli meg az a nemzet, amely multját

A koszoruk elhelyezése

A regösök szép Rákóczi korabeli nóái után vitéz Rózsás József szép beszéd kíséretében elhelyezi a Vitézi Rend koszoruját, majd következtek Budapest székesfőváros, a Vitézi Rend csáktornyai Zrínyi Csoportjának, a Csáktornya Vidéki körjegyzőség, a szentilónai áll. elemi iskola, a csáktornyai áll. polgári iskola IV. osztályának és Csáktornya város koszorui, amely utóbbit Pecsor-

Műsoros estet

rendezett a Vitézi Read csáktornyai Zrínyi csoportja.

Pécsi József Puszlai látomását az 5. honvédegyezred zenekara adta elő Pécsi István honvéd karnagy vezetésével, Zrínyi Fohász után vitéz Mezey Dénes a Zrínyi Csoport főtökára „Zrínyi Miklós és a Magyar Szellemi Élet” címmel mondott igen magas röptű megnyitót. A Csáktornyai Magyar Énekhar tóbb dallal szerepelt magyar és muraközi nyelven Nagy Károly polg. isk. igazgató vezetésével. A Zrínyi Munkatársak több verse, köztük Dudas Sándor helybeli gyógyszerész „Huzatos Vértanu” című verse szerepelt a műsoron. Erkel Ferenc: Hazám, hazám, Kacsóh Pongrác: Rákóczy megtérése és Késő ősz van dalait énekelte vitéz Király Sándor, a m. kir. operaház művésze, Kiszely Gyula zongoraművész kíséreté-

Ünnepségek november 1-én

8 óra 30 perckor ünnepi misével kezdődött e nap. Mise után a honvédezenekar a Zrínyi emlékmű előtt térenként játszott az egész teret meg-

vitéz Horváth Ferenc ny. vezérőrnagy a perlaki járás országgyűlési képviselőjének beszéde

aki muraközi testvéreikhez a következő szavakat intézte:

Ma egy éve is itt álltam hazánk nagy hadvezérének és költőjének emlékoszlopánál, hogy a mulandóság és az örökkévalóság napján, Mindenszentek ünnepén gróf Zrínyi Miklós halálának évfordulóján az ő emlékének hódoljunk.

Eljöttem haza köztetek földjeim, velem zarándokolt ide a Vitézi Rend Zrínyi csoportjának néhány lelkes Zrínyi munkatársa. Idezarándoklásunk főcélja a Zrínyiek temetkezési helyének átvétele volt, de idejövételünkkel kifejezést és bizonyítást is akarunk tenni, adni azon szeretetünknek amely szeretet, ragaszkodás minket a Zrínyiek földjéhez Muraközhez és annak derék népéhez fűz.

A maiak vegyének példát tőle. Ma sorsdöntő órákat élünk. de győzni fogunk, mert győznünk kell, hiszen Zrínyi szelleme vezérel bennünket. Hitet teszünk, hogy Zrínyi Miklós áldozatos, harcos, vitéz élete lesz eszményképünk.

Beszéde további részében elmondja a Zrínyi eszme ápolásának történetét, amelyet Gömbös Gyula ismert fel elsőnek. Magyarország fenkölt Kormányzója adott megbízást a Zrínyi kultúra ápolására. Az első lépés Szentilóna község ajándéka, amit a Kormányzó Ur elfogadott. Átveszi a Zrínyi Csoport nevében a sirhelyet és kápolnát és köszönetet mond Szentilóna község előljáróságának és lakosságának, Zalavármegye főispánjának, a csáktornyai járás főszolgabírájának, továbbá Zalavármegye közönségének és a Magyar Mezőgazdák Szövetségének a pénzbeli támogatásáért.

Ezután Kovács Ibolya IV. oszt. tanuló szavalt a Juhász Gyula „Csáktornya” című Zrínyi vonatkozású versét.

tiszteli. A mostani különösen nehéz idökbén itt meritünk erőt Zrínyi sirjánál. Az ő emléke kötelez bennünket, hogy hiven szolgáljuk a nemzetet, nem népszerűségért, hanem önként és önzetlenül. Első a kötelesség, a nemzet érdeke. Zrínyi példája lebegjen előttünk, aki egyedül küzdött a törökök ellen, kitartott és áldozott. Példáját követte sok hős s az olyan nemzet, amelynek ilyen fia vannak, örökké élni fog. Zrínyi Miklós a közös ellenség ellen küzdött s ma is a közös ellenséget kell levernünk közös vérünk hullásával.

Beszéde végén ismét köszönti a megjelenteket, kéri a Magyarok Istenét, erősítse meg harcosainkat, hogy Zrínyi szellemével győzzenek, majd elhelyezi a kápolnában Zalavármegye koszoruját.

nik Ottó országgyűlési képviselő helyezte el, A Szózat elhangzása után a honvédség, a levente ifjak és leányok diszmenetben vonultak el vitéz Horváth Ferenc ny. vezérőrnagy előtt.

Délben közös ebédben vettek részt a vendégek és a helybeliek közül nagyon sokan, este 18:30 a Levente-otthonban fővárosi nivóju

vel óriási hatást keltve.

A honvédezenekar dalsokra és a Csáktornyai Magyar Énekhar után Bálint Sarolta elszavalt Csinger József Zrínyi vezess! című versét. Ezt követte Kiszely Gyula zeneszerző, zongoraművész, a Rádió rendezője Gróf Zrínyi Miklós című saját szerzeménye és Liszt Ferenc XI Magyar rapszódiját. Kiszely Gyulát rádióelőadásából országsszerte jól ismerik s nagyon sokan örültek, hogy személyesen is megismerhették. Páratlan tehnikája és művészi játéka viharos tapsot keltett. Nemes Sándor nótáénekes Magyar Dalai, Herbolcs László zongorakíséretével, a Regöcs csoport műsor-zsámái és a honvédezenekar Kákóczy indulója fejezte be ezt a felejthetetlen magyar nivóju ünnepi műsort, amelyért úgy a művészeket, mint a rendezőket minden elismerés és dicséret megillet

töltö közönség előtt, majd a csepergő eső miatt a Levente-otthonba vonult az ünneplő közönség, ahol a Hymnus után következett:

Zrínyi Miklós gróf a költő, a hadvezér, a zászlós ur, Csáktornya és Muraköz Kapitánya korának legműveltebb magyarja példatadásával, eszméivel és bátorságával, mint az éjszakában fénylő fájlja mutatja nekünk az utat a dicsőséges, jobb magyar jövő felé. Az Ő ragyogásban gazdag szellemi hagyatékát, dicső emlékét az ujkor sajnos mostohán, közönnnyel kezelte a hadvezér költő panaszkodott is többször, hogy az irigység és rosszakarat hadvezérjéredeimit is el akarta homályosítani, gáncsolni. Eppen ezeken okulva ma amidőn egzisztenciális érdekünk, hogy valami nagyból, valami egységéből, a Zrínyi Miklósól megújodjunk, vegyük tehát Őt lelkünkbe, zárjuk Őt magunkba. Fogjuk meg testvéreim egymás kezét, meneteljünk a Zrínyi meg-

Ha öszre vagy téltre jól fel akar ruhászkozni, keresse fel

VUGRINECZ konfekció kereskedését

ahol nagy választékban a legnagyobbított a legkisebbig vannak

öltönyök, felöltök és télikabátok

Vugrinecz János

konf. keresk. - Csáktornya

Szent László tér 8

jelölte térségben és uton, félre az egyéni törtétesel, érvényesítési vágyakkal és ne legyen hódítási területe és kitágulási lehetősége a nekünk adott előlegezett bizalom.

Nagy történelmi és zsociális feladatok megoldása vár reánk, ezeknek beteljesülése, elvégzése érdekében rögzítsük akaratunkat, és zajtalan de önzetlen munkásságunkkal, ahogy Zrínyi mondta: „Munka es harc a hazáért önként és önzetlenül, cselekedjünk, hogy így Muraköz földjéből, különösképp a tegnap átvett szentilónai kegyeleti szenthely rögeiből meritett ihlet ne csak a Vitézi rend Zrínyi csoport tagjainak és egész Muraköz lakosságának, hanem adja Isten egész Nagymagyarország minden polgárának legyen e térség megszentelt zarándokhelye. Csáktornya, Szentilóna zarándokhely lesz, ezen tőrekvést és vágyunkat pecsételje meg a tegnap hazahozott muraközi szentzászló, amely zászló nemcsak Csáktornyaé, hanem egész Muraközé és így fogadjuk meg mindnyájan földjeim, hogy nemcsak követni fogjuk a zászlót hanem Zrínyi hagyományainak szellemében el is fogjuk végezni azokat a nagy feladatokat, amelyekkel elsősorban a Zrínyiek temetkezési helyének méltó rendbelsőaválal ezen szenthelyet tényleg zarándokhelyé fogjuk avatni.

Es most ugyis, mint földi, és mint a Vitézi Rend tagja és a Zrínyi Csoport munkatársa, a Vitézi Rend nevében hazafias szeretettel köszöntelek benneteket és felhívlek, hogy fejlesszük és hirdessük a halhatatlan lelku Zrínyi példája nyomán az ő dicső emlékét és befejezésül szívetekbe vésem Zrínyi mondasát:

„Tanulj Istenfélelmet, vitézséget, tanulj hűséget hazádhöz, ez ad Neked erőt és jöszerencsét ezen a világon”.

Az énekhar és a regösök előadása után Zalan István ny. miniszteri tanácsos ányújtotta szép beszéd kíséretében, Dr. Csury Jenő miniszteri tanácsos mint a Muraközi Szövetség elnöke nevében a Szövetség által Muraköznek ajándékozott zászlót a Zrínyi Csoportnak megőrzés végett. Ezt a zászlót tavaly Uzdóczy-Zadravecz István, ny. tábori püspök, Muraköz nagy fia szentelte fel s az volt a terv, hogy Molnár altábornagy fogja átadni, de sajnos a halál megakadályozta ebben. Elmondja a Muraközi Szövetség keletkezének történetét. Molnár altábornagy és Csury min. tanácsos alapították. Programja volt Muraköz viszszerterése, 20 évig dolgoztak ezen, eredménye, hogy e zászló itt van és többé soha nem engedjük kicsavarni kezünköl (óriási taps). E zászló jelképezi a meghallgatott imadságot.

Molnár tábornagy emlékének az ünneplő közönség felállással és egy percnyi hallgatással áldozott.

Gyomorbajos? Vesebajos?

Tartson ivókurát!

A TERMÉSZETES SZÉNSAVAS

PETÁNCI GYÓGYVIZ

üdít — gyógyít

FŐRÁKTAR:

MURASZOMBAT, Lendva u. 2.

— TELEFON: 68. —

Probszt Mária tanárnő szép szallagot kötött a zászlóra s beszédében hivatkozott a magyar nők áldozatos munkájára. A muraközi Szövetség Női Táborra is kivette részét a munkából. Magyarország Nagyszonyának segítségét kérte a továbbiakban.

Pecsornik Ottó országgyűlési képviselő beszéde

A Zrinyi Csoport nevében Pecsornik Ottó országgyűlési képviselő vette át a zászlót a következő szavak kíséretében:

Tisztelettel és köszönettel veszem át a Csáktornyai Zrinyi Csoport nevében megőrzés végett a Muraközi Szövetség által adományozott zászlót. De nemcsak a Zrinyi Csoport, de azon túl a magyar Csáktornya és Muraköz nevében is azzal a fogadalommal, hogy nemzeti trikolorunk fog bennünket minden tetteinkben vezérelni és irányt szabni jövő életünknek.

De köszönetet is jöttem mondani. Köszönetet a Muraközi Szövetségnek, annak lelkes vezetőinek és minden tagjának, akik kiüldözve és elzárva szűkebb hazájuktól, de lelkiükkel mindig ide fordulva egy nagy célt tűztek ki maguk elé, munkálkodni Muraköz felszabadításán. Nem kímélve fáradságot, írásban, szóval és tettekkel szálltak sikra Muraköz igazáért és ezt a munkát nemcsak a trianoni határokon belül, de azokon messze túlra is vitték, számos barátot szerezve igazunknak. És bennünk, akik 23 éves árva elhagyottságban küzdöttük a kisebbségi sorsba kényszerítet magyarság létfenntartó harcaért élető vigasztként élt az a tudat, hogy vannak odaát vereink, akik féltő gonddal vigyáznak sorsunk alakulására és ez a tudat mindig új kezdeményező erőt kölcsönzött nekünk, új ellenálásra sarkalva. És munkásságukat az 1941. április 16-ika igazolta. Ma újra magyar ez a föld. Volt e és lehetett-e valaha is más? Mint honfoglaló őseink gyeptüelve, majd Szent István királyunk szabja meg határait, Egy Csák, egy Hahót vallja magáénak, hogy kulináljon magyar voltában Zrinyi Miklóssal, És lehetett-e más mint magyar? Hiszen ennek a földnek síkjai, lankái, erdei sugározták azt a magyarságot, mely nagy költőnek a nagy magyar: Zrinyi Miklósnak adta a tollat a kezébe, majd legyvert ragadtatott vele, hogy sikra szálljon hazája védelmére. És amilyen tragikus véget ért 1664-ben a magyarságért vívott harcában, úgy akarták elbuktatni Muraköz 1918-ban. De ahogyan feltámadt az ő szelleme és ragyogóan él példaképen a nemzet előtt, úgy támadt fel itt is az igazság. Mert azt amit az Isteni gondviselés, a természet törvényei, egy nemzet akarata és vére tartott egy évszázadon át, ez az egységet meg lehet erősíteni ideig-óráig bontani, de mint ahogyan a Kárpátok koszoruját félretolni, a folyamat folyását megváltoztatni nem lehet, ugyanígy gátat vetni az igazságnak sem lehet.

De ünnepelünk is ma. Zrinyi népe, Zrinyi katonáinak az ivadéki hajlónak meg kegyelettel vezérük nagysága előtt és köszöntik a Vitézi Rend Zrinyi Csoportjának vezetését azzal a bizossítékkal, hogy igazi Zrinyi szellemben, őseikhez hiven kívánják szolgálni nemzetüket.

És a Zrinyi vár ormán ma, Isten akaratából újra büszkén leng a magyar zászló mint lengett láthatatlanul az elszakított 23 évben, mint lengett a török-tatárdulás alatt, mint lengett az imperialisztikus császárok idejében és lengett a keresztény-magyar eszmét nemzetközivé átalakítani akaró korban is és hűségére, magyarságra, kitartásra int bennünket, de memento is mindazok felé, akik nem sorakoznak fel e zászló alá. Legyen figyelmeztető ezeknek Zrinyi Miklós hallhatatlan mondanása! „Ne bántsd a magyart!”

Zamuda Gizella polg. iskolai IV. oszt. tanuló nagyon sikerült szavalata és a polgáristák éneke után elhelyezték a Vitézi Rend Zrinyi Csoportjának, Budapest Székesfőváros, a Vitézi Rend Csáktornyai Zrinyi csoportjának és Csáktornya város kosoruit a Zrinyi emlékműre s ezzel ez a Muraköz történelmében határkövet képező, lélekemelő ünnepség véget ért.

Vitéz, hős gróf Zrinyi Miklós! Ha letekintesz az égből, láthatod hogy a te vitéz katonáid utódai hűek a te nagy Szellemedhez és emlékedhez. És ez eke és kapa mellett mindenkor készek fegyverrel megvédeni szent földedet, hazájukat!

Sp.

A mi zászlónk!

Írta: vitéz Horváth Ferencné

Hadurak Istene tekints le a földre,
Segítsd fiainkat hazánk győzelmére!
Fenn a zászló lengjen, ez győzelmünk jele,
És szentelje fel azt Zrinyi szent szelleme.

Fehér selyem zászlónk, legelső lengése,
Téged üdvözöljön hazánk hadvezére.
Zászlószentelésünk szép ünnepi fénye,
Muraköznek büszke reménysege.

Félszigetünk zászlaját magasra tartják,
Hogy azután a földig meghajtsák.
Édes jó Szűz Anyánk kérünk, óh mond el majd:
Te magyarok Istene, áldd meg a magyart!

Leng a fehér zászló aranvos sujtással,
Zrinyiek címere, a szent koronával.
Hűségünk esküje, szálljon fel az égbe,
Szent István királyhoz, mint a tömjén füstje.

Szent László királyunk, segíts győzelemre!
Szűz Anyánk képe a zászlónkon lengve:
Nagy arany palástod fedje be a multat,
S mindazt mi a multból bánatot okozhat,

Legyen ez a zászló a hűségünk jele,
Muraközi vitézek ezzel csak előre!
Ez a Zászló vezessen a nagy győzelemre
S Zrinyi dicsőségét hirdessük vele.

MEGJELENT AZ ELSŐ

GYAKORLATI

muraközi nyelvtan

Katonatiszteknek, tanítóknak,
jegyzőknak, vasutasoknak, postá-
soknak, csendőroknak és más ma-
gyar közalkalmazottnak nélkülözhetetlen.

Ára 1.- pengő

Kapható Csáktornya
a Muraközi Kat. Könyvkereskedésben

Fizetést kapnak a honvédelmi munkára jelentkező nők

Az új világháború iszonyu vihara sok mindent elsöpört és könnyű pehelyként fújta el a felelőtlen asszonyi életeket. Ma már nem akad egy nő sem, aki ne tudná, hogy amikor a hadbavonult férfiak helyettesítésére a hazának női munkakerőre van szüksége, akkor áldozatos lélekkel felkészülten, teljes felelősséggel kell résztvennie a nagy munkában.

A haza családi, társadalmi és gazdasági életének biztosítására nagyszámú női munkakerőt igényel a Női Önkéntes Honvédelmi Munkaszervezet (a jelentkezés helyét a napilapok kövölték). A NOHM célja az alkalmas női munkaerők biztosítása. A NOHM minden — a jelentkezési feltételeknek megfelelő önként jelentkező nőt szak-képztségének, tudásának, egyéni rátermetiségének legjobban megfelelő helyre állít, hiszen a cél: a hadbavonult férfiak munkahelyeinek minél tökéletesebb betöltése.

Jelentkezni azonnal lehet, de a jelentkezők várják türelemmel amíg behívják őket. A honvédelmi munkára beosztott önkéntes jelentkezők nem ingyen végzik feladatukat. Valamennyien rendszeres díjazásban részesülnek. Fizetést kapnak, de munkájukat az önkéntes jelentkezéssel áldozatosá avatják.

2 x jár le

a zsebóra, mialatt
a 48 órák

Orion

hőpalack

még mindig

forrón, vagy

hidegen tartja

a belétöltött italt

Megalakult A Csáktornyai Társaskör

Október 29-én csütörtökön este 6 órakor, a Zrinyi szálló nagytermében megalakult a Csáktornyai Társaskör.

Dr. László Béla ügyvéd, korelnök indítványozta ujtásuk fel a régi, az első világháború előtti társaskört. Iratait ő a megszállás alatt megőrizte s jelenleg az elemi iskola birtokában vannak. Dr. Vida Ferenc főszolgabíró indítványára kimondották az azonnali megalakulást s Dr. László indítványáról a választmány később fog előterjesztést tenni.

Pecsornik Ottó országgyűlési képviselő beszédében rámutatott az összes magyarok úgy az anyaországbeliek, mint a muraközi benszülöttek közti összetartás fontosságára. A társaskör célja ápolni az igaz magyarságot, társadalmi különbség nélkül.

Közben a jelölő bizottság indítványa alapján megajították a választásokat.

Elnök: Dr Antal Pál kir járásbírósi elnök:
Társelnökök: Dr. Vida Ferenc főszolgabíró és Pecsornik Ottó országgyűlési képviselő.

Alelnök: Dr. Brodnayák Imre kórházi igazgató főorvos.

Pénztárnok: Dudás Kálmán gyógyszerész.

Ügyész: Dr. László Béla ügyvéd.

Ellenőr: Muraközy Mihály gyári cégvezető.
Könyvtáros: Barabás Győző tanító.

Ezenkívül megválasztották az összes társadalmi körökben a nagyszámú választmányt.

A megválasztottak nevében Dr. Antal Pál járásbírósi elnök köszönte meg a bizalmat. Irányelve: összefogás a régiek és újak közt. Politika nincs a társaskörben, csak egy cél, a keresztény független Magyarország.

A társaskör máris megkezdte működését.

Kereskedelmistáink kölcsönkönyvtára

Október 29-én délután négy órakor a csáktornyai m. kir. állami kereskedelmi iskola fontos közgazdasági eseményé színhelye volt. Megalakult az ország legújabb és talán legkisebb „részvénytársasága”.

Az alakuló közgyűlésen Dr. Felszeghy Elemérné tanárnő, a diakkaptár vezető tanára, csoportelnök vezetésével, kimondták a részvénytársaság megalakulását. Horváth Boldizsár IV. évfolyamu tanuló tartalmas megnyitó beszédében vállalta a részvénytársaság keletkezésének törté-

PÉNZ

**áll a hához, ha idejében
beszerzi államsorsjegyét!
A pénzzel együtt nyugalom
és boldogság költözik otthonába.**

**A M. Kir. Államsorsjáték
40.000.— ar. P-6s**

főnyereményének,

összesen 29.360 kisebb-nagyob nyeremény-
nek húzása

december 4-én.

Égész sorsjegy 3.— P.

Fél 1.50 P.

netét, célját, felolvastatta az alapszabályokat, amelyeket egyhangulag elfogadtak és mindjárt megválasztották az igazgatóságot, amelynek élén „vezérigazgató” áll.

A részvénytöke 160 drb, teljesen befizetett részvény a 2 pengő alapján, 320 pengő.

A társaság célja: a ponyvairodalom teljes leküzdésével, legjobb könyvek vásárlása, azok kikölcsönzése mérsékelt díjakért, a begyűlt díjakból újabb könyvek vásárlása, kikölcsönzése és így tovább.

Kis miniatűr részvénytársaságunk működése elé a legnagyobb várakozással nézünk. Diákjaink az iskolában megtanulják a kereskedelmi jogot, a társaság keretén belül pedig a praktikus kereskedelmi életet és takarékoskosságot. Mindez pedig nagy hasznára lesz azoknak, akik az iskola elvégzése után a kereskedelmi pályára mennek.

A közgyűlés végén Dr. Bernáth József, a kereskedelmi iskola igazgatója mondott néhány buzdító szót, amelyben változta a társaság hasznos voltát, fontosságát kulturális és gazdasági szempontból. A legjobb írók műveit kell megvenni. A társaság keretén belül az elméleti oktatás mellett a gyakorlati élet megismerésére kell törekedni. A helyesen alkalmazott iskolán kívüli népműveléssel egész Csáktornya közönségét irányítani lehet, mindenki olyan irodalomhoz jut, amely nemcsak nevel, hanem nyelvi ismereteinket is bővíti. Beszéde végén felhívta a diákokat, vigyék ezt hírül a közönség között.

Az igazgatóságba beválasztották Pandur Mátyás, Horváth László, Varga Viktor, Madarassy Dezső, Zambó János és Horváth Boldizsár diákokat,

A magunk részéről kereskedelmistáink a nemcsak törekvésért olvasóink legmelegebb figyelmébe ajánljuk.

HIREINK.

A temetői ünnepélyről szóló tudósításunk, anyagtorlódás miatt jövő számunkban jelenik meg.

— **Köszönetnyilvánítás.** Most mikor Gyakorlati muraközi nyelvtanomat piacra dobtam, köszönetet mondok vitéz Horváth Ferenc ny. vezérőrnagy, országgyűlési képviselő urnak, ezenkívül Rhoóczy Rezső, Mik Károly, Christ János, Polesinsky Jenő és Hajnal tanító uraknak tanácsukért. Remélem, hogy beavatkozásuk csak emelte munkám értékét. Tisztelettel dr. Láposi H. Jenő.

— **Ügyszaki megbízotti kirendelés.** A nagykanizsai kir. ügyészség elnöke Dr. Skrilecz Andras, csáktornyai kir. járásbírósi aljegyzőt, a Csáktornyan működő nyomdavállalatok által előállított időszakos és egyéb sajtótermékek ellenőrzésére és kinyomatásának engedélyezésére kirendelte.

A csáktornyai postahivatal kéri mindazokat, akik valamilyen beadvánnyal fordulnak a postahivatalhoz, írják alá teljes címüket, mert enél-

kül a beadvány ügyében sem tárgyalni sem pedig érdemlegesen intézkedni nem lehet.

Névtelen beadványok semmi esetben sem vétetnek figyelembe.

— **Öngyilkos lett egy csáktornyai borbélymester. Először lugkővet ivott, pár nap múlva felvágta az ereit.** Kopjár Károly csáktornyai borbélymester eddig meg nem állapított okból véget akart vetni életének. Pár nappal ezelőtt lugkőoldatot ivott. Ekkor azonban nem sikerült az öngyilkosság, mert idejében észrevették és bevitték a kórházba, ahol a gyors orvosi beavatkozás megmentette az életnek.

Alig került azonban ki Kopjár a kórházból, újra öngyilkossági tervekkel foglalkozott. Ezuttal a halálnak azt a nemét választotta, hogy felvágta késsel az ereit és több mély szurással felhasította a nyakát is, úgy hogy mire rátaláltak elvérzett. Tettéknek okát magával vitte a sirba.

SPORT

Rovatvezető: **Legenstein Géza.**

**TSC. Budapest — Csáktornyai ZTE.
7:0 (3:0)**

Bajnoki Mérkőzés melynek során Csáktornya csapata sajnos megint nagyarányú vereséget szenvedett. Megmagyarázhatatlan, hogy csapatunk amely, a hazai talajon minden mérkőzését megnyeri, idegenben majdnem mindig vereséget szenved. A csapatkísérők jelentése szerint az ok elsősorban egy-két játékosunk fejeletlensége, különösen a játékezővel szemben, másodsorban a rossz és pártos játékezőkben rejlik, akik a gárral csapatoknál nem mernek ellenük itélkezni és teljesen a kizsármú elfogult gyári szurkolók hatása alatt állanak.

Ezt meg kell várni!

MURAKÖZ

mezőgazdáinak, állattenyésztőinek gyümölcsstermesztőinek, háziasz-szanyainak, édesanyáinak, tüzel-bembereinek,

MURAKÖZ

Mindkét nyelven beszélő magyarjainak,

MURAKÖZ

aprajának — nagyjának,

MURAKÖZ

minden lakójának egész esztendőn át nélkülözhetetlen tanácsadója, utmutatója, segítsége, szórakoz-tatója a

Muraközi Szent István Naptár,

amely a közeli hetekben megjelenik **160 oldalon**, sok olvasnivalóval és képpel, **magyar és muraközi nyelven.**

Ára 1-50 P.

Kapható lesz nagyban és kicsiben a **Muraközi Katolikus Könyvkereskedésben** és kicsiben minden elárusítónál.

Közgazdaság

Milyen magvak maradtak szabad forgalomban?

Az egymást követő zárolási rendeletek a magpiacot is közelről érintették, mert a legtöbb magfélelegre készletbejelentési és zár alá helyezési kötelezettséggel állapították meg. A következő magfélelegben legmagasabb áron még szabad a forgalom: lóhere, lucerna, őszi és tavaszi búkköny,

divat
izlés
minőség
olcsó ár

Sütz ruha

nyulszapukamag, rostkendervetőmag, ricinusmag, szőjabab, baltacimmag, biborheremag, pannónia búkköny, répamag, hajdina, kendermag, komló, koriandermag, köménymag, mustármag.

A fűzessző és a gyékény

rendkívül értékes ipari nyersanyag. A Zalavármegyei Közjóléti Szövetkezet felhívja mindazok figyelmét akinek fűzessző és gyékény termésük van, hogy készleteiket ajánlják fel megvételre a Szövetkezetnek.

A Zalavármegyei Közjóléti Szövetkezet nemcsak a kukoricacsuhéből, de a gyékényből és fűzesszőből is minden mennyiséget megvesz.

Ahol pedig az említett anyagokat szeretnék feldolgozni és így otthon végezhető munkájukkal is keresethez kívánnak jutni, jelentsek be ezirányú szándékukat a Szövetkezetnek. A Szövetkezet mindenütt szívesen rendez az említett anyagok feldolgozására háziipari tanfolyamot. A tanfolyam teljesen ingyenes és azokon a résztvevők az anyagok sokirányú feldolgozását tanulhatják meg. Kikötése csak az, hogy legalább 20 jelentkező legyen egy-egy tanfolyamra. A tanfolyamot sikerrel végzetettek szívesen foglalkoztatja tovább is a Szövetkezet.

Ha pedig valahol már fel tudják dolgozni az említett nyersanyagokat, akkor kérjük, hogy a készárúk fajtáját és minőségét jelentsék be a Szövetkezetnek, amely versenyyképes árakat minden mennyiségben megvesz.

Vigyázzunk a kémekre!

Nem az a veszélyes ellenség, aki fegyverrel a kezében, nyíltan és bátran harcol ellenünk, hanem az, aki földalatti aknamunkát végez, az ismeretlenség leplebe burkolózik és bizalmunkba férközve, jóbarátnak adja ki magát, a hátunk mögött azonban becsap, tönkreteszi családunkat, hazunkat, hazánkat.

Ez a kém!

A kém mindent lát, megfigyel, kihallgat, különösen katonai dolgok iránt érdeklődik, rábeszél, beugrat, karmai közé kaparint és végül meglojt.

Óvakvdjunk a kémektől!

Idégenekkel, külföldiekkel szemben légy tartózkodó és légy óvatos az eléd kerülő vándorló árusokkal, ügynökökkel szemben is. De ugyanakkor tartsd szemmel őket, figyeld mondanivalójukat és ha gyanu ébred benned irántuk, késedelem nélkül hívd fel rájuk a katonai és csendőrpárancsnok figyelmét! Vigyázzunk a kémekre!

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 5.— P. na pol leta.
Vuredništvo: Horthy Miklos-tér 6.

Csáktornya, 1942 novembra 6

Politički tjednik
Zide saki petek.

Da bodemo vredni grofa Zrinyi Miklósa.

Oktobra 31-ga i na Sesvete, novembra 1-ga smo svetili spomen grofa Zrinyi Miklósa. Svetili smo onoga junaka, šteri se pokazal na nebu magyarskoga orszaga, kak jena svetla repača i ta svetlost još i den denes spunjavle dušu sakoga magyara.

Zrinyi Mikloš je pred više kak 300 let napisal ovo: „Naša prva politika je bila oružje, te politike se moramo i denes držati“. S temi rečmi je Zrinyi štel reči, da naši predci i voditelji, da su došli z istočnoga kraja sveta, z oružjem su nam stvorili našu domovinu i zasigurali su življenje svojim odvetkam tu, de se hapila zapadna kultura, ali znali su i to, da neje dosti orsağa zavzeti, nego ga treba znati i začuvati za sebe i za buduće odvetke.

Kaj je Zrinyi Miklós onda rekel, je bila jena velka istina onda, a mrti još vekša istina je denes. Onda se treba bilo braniti proti turskoj pogibeli, a denes moramo pretirati z naših granic proklete čerleno istočno strašilo. To mora denes znati saki pošten magyarski človek i pun te svesti mora z alduvanjem delati za domovinu.

Saki človek mora denes biti prepravlen na največke aldove i mora biti gizdav, da more alduvati za svoju domovinu. Naši oci, sini i brati pogineju na dalekoj ruskoj fronti za svoju domovinu, popevaju da alduju svoje zdravje, krv i življenje za to, da mi moremo tu doma zvršavati svoje posle i prez brige leći spat. Ran tak se moramo i mi boriti z delom tu doma, alduvati i zdržati do zadnje kaple krvi. Ne moči za peldu postaviti onoga človeka, šteri samo sebe i svojega hasna gledi, šteri nezna alduvati za velke cile, za svoju domovinu. Naši ideali moreju biti samo oni ljudi, šteri su sigdar prepravleni na se aldove, šteri su pošteni, imaju odprto srce i vidiju pred sobom samo svoju domovinu. Takši je bil grof Zrinyi Miklós i takši su naši vitezi, junaki. Da smo vredni njih!

Ime Zrinyi je poznato po celom svetu! V našoj povesti najdemo to ime črez više stotin let. Čuditi se treba kulko velikih ljudi je zišlo z ove familie. Grof Zrinyi Miklós szigetški junak, branitelj grada, grof Zrinyi Miklós, pesnik i voditelj soldačije, kapitan Megyimurja, Zrinyi Ilona mati Rákóczi Ferencu, junačka braniteljica grada Munkács, Zrinyi Peter močenik. Sama takša imena, štera su zlatnimi slovami napisana v našoj povesti.

Dragi Bog je bil jako dobre vole, da nam je to familiju daroval. Ova familia nam davle jakost, kaj si črez čuda stotin let moremo obraniti i zdržati našu domovinu.

NAJNOVEŠI GLASI

Japanci su na otoku Guadalcanal predrli zadnju američku liniju

(Tokio) November 2. je bil črni den za američke trupe. Japanska soldačija je z velkom šturmom, s čuda aeroplani vništila američku frontu, i predrila zadnju lini-

ju. Devet desetina američke soldačije je doli opalo. To je bila za amerikance najtežea bitka na Južnom morju,

Magyarske trupe zavrnule su bolševičke napadaje pre Donu

(Berlin) Pre don vodi su magyarske trupe zavrnule bolševičke trupe i napravile su velkoga protunapadaja. V jutro zaran v meglu su v gumenimi čoni zašli prek vode i med mlakami došli su do

bolševikov i tak fletno su je napali, kaj su se bolševiki već ne mogli braniti. Z bombami su njim štelunge pustili v zrak, a v kule su njim z rokami granate na hitali, kaj je ne mrtvo, ono je zavzeto.

Na jedanaesti den engleske ofenzive je Rommel general gospodar na afričkoj fronti

(Berlin) Jedanaestoga dneva na afričkoj fronti rezvila se velka bitka s teškimi taborskim kolima. Nemci i taljani su engleze

zavrnuili i na taborišču je gospodar general Rommel.

Parada za grofa Zrinyi Miklósa v Csáktornya

1942 oktobar 31 i november 1. Te dnevi bodo v povesti starinskoga varaša Zrinyiovih, v Csáktornya i v sosednoj općini Szentilona, de su se, Zrinyiovi zakapali, zapisani z zlatnimi slovami. Ove dneve su svetili spomen našega velikoga soldačkoga voditelja i pesnika grofa Zrinyi Miklósa, a paradu je držala Zrinyi Grupa Vitezoga Reda, ludstva pak je bilo više jezer.

Od voditeljstva Zrinyi Grupe došli su vitěz Horváth Ferenc generalmajor v penziji orsački oblegat jaraša Perlak i više visokih oficirov, a došli su i naši megyimurski domorodci: Zalán István ministarski tanacos v penziji, Egyed Laura, Probszt Mária profesorica, Majhen Ferenc, Herboly László školski direktor, Murai (Malek) István školski direktor, Darvas (Dvorcsák) József železničarski inspektor i još čuda drugi.

Zalavarmegyiju je zastupal vitěz grof Teleki Béla veliki išpan, a varaša Csáktornya Pecsornik Ottó orsački oblegat, varaški birovo poglavari i zastupniki.

Naše Megyimurje je srečno, kaj je dragi Bog rano nam daroval jenoga od največkih junakov, državnih voditelov, grofa Zrinyi Miklósa. Prošla vremena nesu dala Zrinyiovim ono, čega su oni jako vredni. Za vreme 23 letne žohke okupacije je v Megyimurju ne bilo smeti na glas magyarski govoriti, a niti alduvati našim narodnim junakom i tak smo mogli alduvati spomenu našega velikoga voditelja samo v duši.

Zvun toga bili su na paradi se vlasti društva Vitezki Red, frontski soldati, se škole, leventai, dečki i puce.

Oktobra 31-ga je varaš već v jutro pun bil zastavi i naroda. Ob 9 vuri su došli honvedi v paradi s svojom muzikom a ob pol deseti vuri su se gosti zišli v starom Zrinyi gradu, de njih je pozdravil Saffarics István predsednik meštarskoga društva, pregledali su staroga grada i odnod su odisli pešice v općinu Szentilona na grobje Zrinyi familie, de njih je pozdravil Csupor Lajos školski direktor Szentilona.

V svojem govoru veli: Ovoga velikoga svetka smo čuda let teško čekali. Znamo da duh največkšega megyimurca i magyara, grofa Zrinyi Miklósa veže sakoga poštenoga megyimurca a najpredi nas svetojelencane. Njega velika duša leti ober nas, saki grm saki potok nam to pripoveda. To veže nas za obranu magyarske zemle i celoga kršćanskoga sveta. To mi dobro znamo i zato gizdavo kričimo celomu svetu vu vuh: „Naj bantuvati magyara“

Ali Megyimurje se oslobodilo i prekapčilo za navek k materi zemli, odkod se već nigdar na bo dalo, kraj odseči, tak su se oslobodile naše duše i spomenik, šteri se bo postavil grofu Zrinyi Miklósu, bode glase nosil za vekovečna vremena da magyarski narod i Megyimurje zna poštuovati svoje velike ljudi i njihovoga spomena.

Tak bomo vredni grofa Zrinyi Miklósa!

Za njim je govoril Dr. Mathya Károly kapitan: Veli da na ovom svetom mestu je treba obutel doli zuti, kajti ovo mesto je posvećeno s krvi čez 1000 let. Narod se mora zmisli za svoje velke ljudi. Zrinyov duh nam z neba kaže pota, šteri nas pela v lepušu budućnost. Zrinyi

Govor Okreša Roka općinskog birova

Tu stojimo pre grobu Zrinyi familije štero je općina Sentilona domogla od Slavonije zagrebačkoga društva prez saks plaće za to, da ga more prek dat Zrinyi grupi Vitezškoga Reda šteru je preuzvišeni Gospon Ministerpredsednik za to odredil. Bormeš zalosno zgledi denes to mesto a zakaj to denes tu nabomo respravlivo, ovo vreme je preveč svetešno za to, kaj bi na pre donesli se one poteškoće, koje smo pretrpeli čez 23 letne okupacije. Česa se mi sveteljenci čez prošlo vreme nesmo smeli teknuti, zeli smo v roke mam kak smo mogli, preskrbeli smo grobje našega velikoga voditelja s kapelicom i to ja ve prek dam v ime općine Zrinyi grupi Vitezškoga Reda. S tem ali posli općine ne su prestali. Znamo da se v celim orsagu zdiglo gibanje, kaj se na ovom mestu postavi vreden spomenik, pak v tom gibanju oče i naša općina resa meti. Kaj bo od našega siromaštva mogoče, materiala, foringe, težake bomo radi dali, kajti mi očemo pokazati da smo verni našemu velkomu voditelju i da smo i mi dobri magyari i kakti takši radi aldujemo za ouv

Govori vitez grof Teleki Béla veliki išpan

Najpredi je pozdravil goste celoga Megyimirja v ime svoje i v ime Zalavarmegyeije. Veli dale, da v ovom spomenu oče dela meti i varmegyia štera navek čuva onu Magyarsku, šteru je stooril Sveti Štefan i rada služi sakoju rodoljubnoj magyarskoj stvari pak i tu, de se zideju tri granice, čuva i širi magyarsku kulturu.

Pelda je za to Tihany (visoki breg poleg Balatona) de več 900 let stoji benediktinski kloster pavlinski kloster v općini Szentilona i to je služil pred 300 let v najvećšimi borbami naroda i grof Zrinyi Miklós pesnik i voditelj soldačije i države. Varmegyija se veseli kaj je Zrinyi Grupa Vitezškoga Reda, šteri služi soldačkoga duha, prek zela grobje i kapelu na dalnje čuvanje.

V teškimi cajti živimo. Ve da aldujemo Zrinyiovom duhu, moramo i dati veliko obećanje.

Polaganje vencov

Potli lepe muzike z Rákocziiovih vremen polagali su vence v ime Vitezškoga Reda, glavno-ga varaša Budapešta, čakovske Zrinyi grupe Vitezškoga Reda. Žvunjske notariušije Csáktornya, narodne škole Szentilona, I. A razreda purgarske škole Csáktornya i varaša Csáktornya. Ovoga je

Parada novembra 1-ga

Ob 8 vur 30 minut je bila paradna meša. Zatem je soldačka muzika igrala pred Zrinyi spo-

nas vući, kak je treba domovinu lubiti. Dok imamo takše predce, zatoga nam je budućnost sigurna.

Po tem su budapeštinski muzikaški igrali, onda pak je Okreša Rok birovi općine Szentilona prek dal Zrinyi grupi grobje i kapelu z ovim govorom:

velku stvar tak, da bo te spomenik čim predi celomu svetu na glas dal one reči, štere je naš veliki voditelj z ovoga mesta na granici orsaga navek na glas dal, da dosti je bilo ponižavanja i gnjetanja, dale: „naj bantuvati magyara!“

Vitez Rózsás József alezredes je z lepim govorom prek zel grobje i kapelu v ime Zrinyi grupe, Visoko dostojni Gospon Guverner je odredil, da se ima poštuvali spomen Zrinyiovih. Prvoga koraka je napravila općina Szentilona z ovim darom, a Gospon Guverner ga je prijel. Zafalil se poglavarstvu i narodu Szentilona, velikom išpanu Zalavarmegyeije, főszolgabirovu jaraša Csáktornya, nadalje Zalavarmegyeiji i Magyarskom Polskom Gospodarskom društvu (Magyar Mezőgazdák Egyesülete) za penezne dare.

Došli smo sem, da se poklonimo velkom duhu grofa Zrinyi Miklósa, našem voditelju i položem veru, da nam bo njegvo viteško življenje pelda za navek.

Kovacsics Ibolya vućenica IV. razreda je deklamirala jenoga lepoga verša. Zatem

Sam sebe poštuje on narod, šteri zna poštuvali svoju prošlost. V ovimi jako teškimi cajti bomo našli jakost pre Zrinyiovim grobu. Njegov spomen nas veže, da pošteno služimo domovini ne za to da dojedmo na veliki glas, nego dobrovolno i nesebično. Prvi je narod i dužnost. Zrinyiova pelda naj nam kaže pota. On se sam boril proti turkov, zdražval i aldual je. Za njim je došlo čuda junakov, i on narod šteri ima takše sine, bo za na vek živel. Zrinyi Miklós se boril proti skupnom nepriatelju, pak i denes moramo skupnoga nepriatelja preladati skupnom krvi.

Na kraju svojega govora je pak pozdravil Megyimirje i prosi Boga naj nam objača naše viteze da bodo s Zrinyiovim duhom obladali nepriatelja i položil je v ime varmegyeije lepoga venca na grob Zrinyiovih.

položil Pocsornik Ottó orsački oblegat. Potli popevke Szózat su soldačija, leventiški dečki i puće v paradi odmarsirali pred generalom vitez Horváth Ferencom.

Na večer je v Levente domu bila velika parada. Muzika, popevke i verši i govori.

menikom, ob 11 vuri su zbog deždja ošli u Levente dom, de je

penziji, orsački oblegat jaraša Perlak

išel, najbo kraj tomu, da saki samo na svoju dobru budućnost misli i ono povjerenje koje smo mi vaši vodje od vas dobile naj ne posluži drugomu cilu samo interesu naroda. Čeka nas velika socialna i historijska dužnost, zato zajedničkim i nesebičnim poslom napremo našu jakost i volu i delajmo tak kak Zrinyi veli: „Delaj i bori se za domovinu sam od sebe i nepristrano“ moramo se trsit, da iz ove zemle megyimurske i iz grude sv. Jelenske uspomene dobijemo jakost da bi ovo mesto bilo sveto hodočašće za celu Magyarsku.

Ovu našu volu i želu naj zapečati ovu svetu megyimursku zastavu pak zato vas pozivlem se megyimurce, da bo sila da bo treba da se si postavimo pred tu svetu zastavu.

Zato obećamo da bomo išli z ovom svetom zastavom onak, kak nam to uspomena Zrinyia zapoveda e v prvom redu obećamo, da bomo ovu grobnicu na Szentilona tak postavili i posvetili, da bo to sakak hodočasno mesto za nas sih. A ve prek pozdravljam vas dragi domorodci iz toplog srca v ime Vitezškoga Reda i prosim kak vaš domorodec, da se držimo tak navek i zapišite si v vaša srca ono, kaj je Zrinyi rekei i speval:

Boji se Boga, navći se hrabrosti i vernost domovini, to ti da jakost i dobru sreću na ovom svetu.

Potli muzikašov i popevki je Zalán Gyula ministerski tanácsos, na mesto Dr. Curyu Jenő-a ministerskoga tanácsosa prek dal zastavu, šteru je Megyimurska Zveza darovala Megyimirju. Pri-poveda, kak su se naši megyimurci, šteri stanujuje dalko od svoje domovine, borili za oslobodjenje Megyimirja čez 20 let. Delo njihovo je blagoslovljeno, zastava i oni su tu. To zastavu više nigdar nabo moći nam zrok zeti.

Probszt Mária profesora, rođena megyimurka je prevezala na zastavu modroga pantleka, zatim pak je Pecsornik Ottó orsački oblegat prek zel zastavu z ovim govorom:

Govor Pecsornik Ottó-a orsačkoga oblegata

Z velikim poštuvanjem i zahvalom zemem prek v ime Zrinyi grupe v Csáktornya na čuvanje zastavu, šteru je darovala Megyimurska Zveza. Jemlem ju prek ne samo v ime Zrinyi grupe, nego prek toga i v ime magyarskoga varaša Csáktornya i Megyimirja i s tem svetim obećanjem, da nas ova narodna zastava bude navek v sem našemi posli vodila i bo nam pota kazala v našem budućem življenju.

Ali došel sam i zato, kaj se zafalim. Zafalim se Megyimurskoj Zvezi, njihovim voditeljem i sem članom, šteri su bili pregonjeni i vun sklućeni s svoje domovine, ali z dušami su navek bili obrnjeni k nam i postavili su si velkoga čila, delati za oslobodjenje Megyimirja. Nigdar njim nije bilo žal za trud, borili su se za pravicu Megyimirja s pismami, z rečmi i z delami i ovo svoje dele su rezširili ne samo v trianonskim granicama, nego i dalko prek toga i spravili su našoj pravici čuda priatelov. A mi koji smo se tu, čez 23 let teško borili, kak deca prez rodidelov, za to da nam ostane naše magyarsko življenje, štero su silom vudrili v narodnosno menjšinu, troštali smo se stem, da tam prek živiju naše krvi, šteri z velikom brigam paziju na nase i to nam je navek daio novu jakost, da smo se mogli zagnjetačima proti staviti. I ovo njihovo delo je posvetil 16 april 1841 leta. Denes je ta zemla nazaj magyarska. A jeli je bila i jeli je mogla biti da druga kak magyarska? Naši predci, šteri su nam domovinu stvorili, a za njimi naš Sveti Štefan Kral je postavil granice, tu je gospodaril velikaš Csák, za njim Hahót, a na vrhu magyarsstva je bila za vreme grofa Zrinyi Miklósa. Jeli je mogla biti drugo kak magyarska? i ove doline, bregi, šume su blagosloville duhe one magyarije, štera je našemu velkomu pesniku, velikomu magyaru, grofu Zrinyi Miklóšu dala v ruke najpredi pero, onda oružje, da žnjim brani svoju domovinu. I kakšu zalosnu smrt je on pretrpel 1664 leta, da se je boril za magyariju, tak su šteri 1918 leta prepastili i Megyimirje. Ali kak se je zdigel njegov duh i živi v narodu kak svetla pelda, tak se i prinasa zdigla pravica, kajti ono, kaj je Božja vola, naturalni zakoni, krv i vola naroda, čez jezero let skup držala, ono je moći za klatko vreme rušiti, ali ran tak kak je ne moći venca Krupatskih bregov vkraj porinuti i tečeće vode nazaj obrnuti, ran tak je ne moći pravicu zakopati.

Ali denes imamo i svetka. Zrinyiov narod odvedki Zrinyiovih soldatov prigneju se denes ponizno pred duhom svojega velikoga voditelja i pozdravljaju voditeljstvo Zrinyi Grupe Vitezškoga Reda i valuju, da očuju služiti svojega naroda po pravim Zrinyiovim duhu tak, kak su ga služili njihovi predci.

I denes se po Božjoj voli na turnu Zrinyi grada nazaj gizardvo vija magyarska zastava, Kak se nevidljivo vijala i za vreme žalosnih 23 let, dok smo bili v kraj odrtnuti, kak se vijala za vreme turskih i tatarskih klanja, kak se vijala za vreme cesarskih gospodarenja i kak se vijala za ono vreme, da su kršćansku magyarsku misel šteri vništiti. Ta zastava nas vleče na vernost na magyarsstvo i na to, da moramo zdržati, ali je i spomen za se one, šteri se nećuju postaviti pod ovu zastavu, naj bodo njim opomena i ove reči Zrinyi Miklósa štere se bodo čule dok bo svet stal, a to su reči: „ Naj bantuvati magyara“

Zamuda Gizela vućenica IV. razreda purgarske škole je deklamirala lepoga verša, školska deca su popevala i na zadnje su položili vence i to:

Zrinyi Grupa Vitezškoga Reda, glavni varaš Budapest, čakovska Zrinyi Grupa Vitezškoga Reda i varaš Csáktornya i stem je ova lepa parada bila završena.

Vitéz, junak gróf Zrinyi Miklós!

Ako glediš z neba doli, vidiš, da su odvetki tvoje soldačije verni tvojemu velkomu Duhu i tvojemu spomenu i da su poleg pluga i motike navek prepravleni i s oružjem branit voju svetu zemlju i svoju domovinu!

Sp.

Parada na Sesvete za naše pokojne Viteze na Mihovljanskom cinturu

Na sesvete su naši kršćenici i soldačija na našem cinturu s toplim srcem alduvali spomenu naših pokojnih junakov.

Za paradnoga govora bil je postavljen Barabas Győző navučitel praktične škole državne preparandije. V svojem govoru, šteri se gibal v visokim duhu najpredi se zmisli za one junake, šteri počivleju v našem grobju i med drugimi reči rekel je ovo:

Što su bili ovi junački mrtvi? Što su bili ovi 128 vitezi šteri su podnesli junačku smrt? Bili su soldati! Junaki vitezi! Magyari, Megyimurci, Nemci, Horvati Slovenci Turčini! Saki je govoril drugoga jezika, a ve glejte kak lepo počivleju jeden poleg drugoga globoko v grobu. Kak tu ležiju, ran tak su se borili jeden poleg drugoga, vuni na preskrajnim ruskim polamam, na serbskim bregam, doberdanskome peklju i drugi se po sud za našu svetu domovinu, za srečnešu Magyar-sku. Za to su tu ti naši junački mrtvi.

Dragi moji magyarski i megyimurski brati! Kak su oni živeli na ovoj zemli to mi neznamo. Bili su tak delavni ljudi kak i mi, živeli su v miru s svojimi familijami kak i mi. Jen den pak su ostavili svoje dome svoje zemlice, de je božje sunce prvič svetilo na njih, de njih je mati prvič kušnula i onda su su hapile muke. Ober njih leti Angel smrti, puške pokaju, štuki gmiju granate curiju bajnete se bliskaju, smrtno ranjeniki javčuju nebo se ruši s zemlom, se po sud okoli smrt i smrt, a oni samo napre napre, dok nesu dobili smrtnu ranu i tu med nami su zdehnuli.

Dale se zmisli za naše viteze, šteri počivaju Bog zna de, na nepoznatom mestu, pak je rekel ovo: Dragi moji kršćanski magyarski i megyimurski brati. Ve da smo se zmislili za ove junačke mrtve šteri ležiju tu koli nas, nekaj me zgrabilo za srce pak me pita: Oh vi dragi naši junački mrtvi šteri tu počivate, spite vekovečnoga sna, dok se nate zbudili na najvećše veselje, a de počivaju naši vitezi junaki, deca opčin Csáktornya, Buzaš Battyán, Dravászentmihály, i.t.d. šteri ste hmrlji za domovinu v prvim a ve več v drugim svetskim taboru. O blagoslovljeni magyarski i megyimurski soldati O Vi jezeropot blagoslovljeni magyarski soldati junaki junakov šteri niti to neste mogli dobiti, da bi mogli počivati doma, v ovoj zemli za štero ste pretrpeli toliko i alduvali svoje življenje,

Dale je v svojam govoru prosil naše junačke mrtve viteze, naj se poklekneju pred Božjim tronošom i naj prosiju Boga da bi se naša domovina rešila teških mok i da bi nazaj bila blagoslovljena da bi prevladal sveti Kríž i kršćanska vera.

Te govor je sem ludem stiral suze z oči i si su se pomolili Bogu za naše pokojne junake.

Zatem je zapovednik honvedstva del

lepoga venca na grob junakov a zvučnoga još su venca deli narodna škola, purgarska škola, trgovačka srednja škola i velika općina Csáktornya.

Fejervergarska muzika je igrala žalosne smrtno popevke i stem je ova parada zvršena.

Megyimurski delavci pazite!

Moći bo premeniti nemške Marke

Na prošnju našega orsačkoga oblegata Pecsornik Ottó-a je Magyarska Narodna Banka z Nemškom Državnom Bankom vodila dogovore po kojimi je Nemška Državna Banka privolila, kaj bodo oni megyimurski delavci šteri su bili v Nemškoj na delu i donesli su sobom makar i prez dozvole, nemške marke, mogli te marke premeniti prek Magyarske Državne Banke.

Zato saki delavec šteri je bil v Nemškoj na poslu i ima s svojega posla prešparane marke, naj se čim predi glasi pre svojem općinskom poglavarstvu i naj se tam da zapisati,

Treba je povedati svoje ime i mesto stanovanja, da je otišiel v Nemšku i daje došel nazaj. Kak se gazda zove, de je delal i de stanuje i kulko marki ima za premeniti.

Ako su je takši, šteri su svoje penoze ostavili v Nemškoj v Banki, oni moraju bankino kvitanciju čim predi poslati Magyarskoj Narodnoj Banki i isto se ovo na glas dati, ako pak su i takši je, šteri su već prosili banku, kaj bi njim penoze premenila, a još kvitancije nesu poslali, ili su je nazaj dobili i oni je naj pošleju Magyarskoj Narodnoj Banki i naj napišeju broja prvešega lista. Što pak nema kvitanciju, naj točno napiše, de mu ležiju penoze v Nemškoj.

Magyarska Narodna Banka bo v pravo vreme na glas dala, da i kak se bodo marke menjale.

Kak zavzedimo za deset marki se bo dobilo 16 pengő 42 fillere.

Stem je naš orsački oblegat Pecsornik Ottó pak pokazal veliku pomoć našem narodu, kajti znamo da je v Megyimirju čuda delavcov, šteri su v Nemškoj nekaj zaslužili, a do ve nesu znali kam s temi penezi.

Knjižnica naših deakov trgovačke kole

Oktoobra 29-ga su si naši deaki trgovačke škole napravili akcionarsko društvo za knjige posoditi. Imaju 160 akcia po 2 pengő. Za te penoze bodo knjige kupili, štere bodo za fal penoze posodili za čitati, za te penoze bodo pak kupili i posodili i tak si bodo imetka povekšali.

Glavni cil toga društva je, stirati vun z naroda se one knjige, štere na ponjavi tržiju i štere narodu prem mlajšini dušu kvariju. One knjige štere bodo naši deaki kupovali i resposodili bodo od najboljših piscov i bodo širili kulturu.

A čuda bo to društvo hasnilo i deakam. V školi se vučiju zakone, a v društvo se bodo se navčili praktično trgovačko življenje i kaj je najglavnije, šparati.

Na zadnje je još Dr. Bernáth József direktor trgovačke škole držal deakam lepoga govora, v šterim njim je tolnačil važnost društvu, praktično trgovačko življenje i da bo to društvo jako hasnovito za narodnu kulturu.

Preporučamo to društvo roditelam i prijatelam deakov najtopleše, naj podpiraju naše deake.

Ženske delavke dobiju plaču

Strasen viher novoga svetskoga tabora je čuda kaj kaj odpuhnul, tak je odpuhnul i lahko življenje naših ženski, prez sake odgovornosti.

Denes ga već ne ženske, štera nebi znala da onda, da su moški otišli v tabor, ženske moraju služiti domovinu, moraju se nato pripraviti z dušom pune alduvanja i postaviti se na delo s celom odgovornosti.

Ženska Dobrovolna Honvedska Delavska Organizacija nuca denes za zasiguranje domovinskoga, familiarnoga društvenoga i gospodarskoga življenja čuda ženskih delavcov. Ovo društvo bo saku žensku štera se bo dobrovolna oglašila, po-

stavilo na ono mesto, štero najbolje paše za njenu znanost i zdravlje, kajti cil je: kak najbolje namestiti moške delavce, šteri su otišli v tabor. Oglasiti se moći mam, ali ženske štere su se oglašile, naj počekaju dok njih pozoveju na posel. Ove ženske, štere se dobrovolno oglašiju na honvedsko delo, nabodo za badav delate. Saka dobi redovito plaču. Bodo plačene, ali stem kaj se same oglašiju, pokažeju, kaj se alduvaju za domovinu.

KAJ JE NOVOGA?

— **Skončal se jen barber v Csáktornya**
Kopjár Károly barberski mešter je svojom volom otišiel v smrt. Najpredi je spil nekšega gifta, od toga su ga zvrčali ali kajti je sikak štel hmreti prerezal si je žile i skrvaril je. Da su ga našli već je bil mrtev.

Za svoje delo bo Bogu dal rečuna, mi ga nesmemo soditi.

— **Namestnik državnoga tožitelja.** Kr. državni tožitel v Nagykanizsa je postavil Dr Skrilec Andraša, podnotariuša pre kr. sodu v Csáktornya za pregledavanje svih novini i štamparaj, štere zidu vnn v Csáktornya.

— **Kr. pošta v Csáktornya.** Prosi se one, šteri imaju kakšega posla s poštom naj na svoje molbenice napišeju točno svoje ime i adresu, kaj bi prez toga ne moći molbenice rešiti.

Molbenice prez potpisa se nabodo gori zele.

Kasino v Csáktornya su stvorili v velikoj štariji. V to kasino se more dati zapisati saki pošten kršćenik magyar, šteri neje nikaj skrivil proti svoje domovine.

V kasini je moći knjige i novine čitati spomenke i druge zabave tirati. Glavni cil je: kršćanski neodvisni Magyarski orsag i kulturno življenje,

Ako se očete za jesen ili zimu dobro obleći, onda poiščite

VUGRINECZ KONFEKCIO ŠTACUNA

de bodete v velkom zbiranju našli od najvećšega do najmenšega

oprave jesenske i zimske kapute

Vugrinecz János

štacun gotove oprave Csáktornya

Szent László plac 8.

Pazite na špione!

Ne on je pogibelen nepriatelj, što se s oružjem v rokaj, otprto bori proti nas, nego on, što pod zemlom rova, što se skrjuje pod nepoznato ime, da se vun za našega prijatelja, a za našim hrptom nas vkanjuje, vništavle nam naše familie, dome, domovinu!

A TO JE ŠPION.

Špion vidi se, pazi na se, poslušaj se osobito soldačke stvari rad čuje, nagovarja nas na kaj-kaj, na zadnje, da nas zgrabi med svoje škrample, onda nas zaguti.

Čuvajte se špijonov!

Ako se pokaže kakši stranjski človek s zvujskih zemel, od takših se treba čuvati. Čudapot se oblečeju špioni za vandravce, trgovce, agente. Na takše treba paziti kaj govoriuju, spitavleju i ako se vidi, da tiraju kakše nečiste posle, prijavi je žandaram. Čuvajte se špijonov.

Za njim je govorio Dr. Mathya Károly kapitan: Veli da na ovom svetom mestu je treba obutel doli zuti, kajti ovo mesto je posvećeno s krvi kroz 1000 let. Narod se mora zmisлити za svoje velke ljudi. Zrinyiov duh nam z neba kaže pota, šteri nas pela v lepšu budućnost. Zrinyi

Govor Okreša Roka općinskog birova

Tu stojimo pre grobju Zrinyi familie štero je općina Szentilona domogla od Slavonije zagrebačkoga društva prez sake plaće za to, da ga more prek dati Zrinyi grupi Vitezškoga Reda šteru je preuzvišeni Gospon Ministerpredsednik za to odredil. Bormeš žalosno zgledi denes to mesto a zakaj to denes tu nabomo respravlivo, ovo vreme je pre eč svetešno za to, kaj bi na pre donesli se one poteškoće, koje smo pretrpeli kroz 23 letne okupacije. Česa se mi svetojelenčani kroz prošlo vreme nesmo smeli teknuti, zeli smo v roke mam kak smo mogli, preskrbeli smo grobje našega velikoga voditelja s kapelicom i to ja ve prek dam v ime općine Zrinyi grupi Vitezškoga Reda. S tem ali posli općine ne su prestali, Znamo da se v celim orsagu zdiglo gibanje, kaj se na ovom mestu postavi vreden spomenik, pak v tom gibanju oče i naša općina resa meti. Kaj bo od našega siromaštva močogče, materiala, foringe, težake bomo radi dali, kajti mi očemo pokazati da smo verni našemu velkomu voditelju i da smo i mi dobri magyari i kakti takši radi aldujemo za ovu

Govori vitez grof Teleki Béla veliki išpan

Najpredi je pozdravil goste celoga Megyimirja v ime svoje i v ime Zalavármegyeje. Veli dale, da v ovom spomenu oče dela meti i varmegija štera navek čuva onu Magyaršku, šteru je stooril Sveti Štefan i rada služu sakoju rodolubnoj magyarskoj stvari pak i tu, de se zideju tri granice, čuva i širi magyarsku kulturu.

Pelda je za to Tihany (visoki breg poleg Balatona) de već 900 let stoji benediktinski kloster pavlinski kloster v općini Szentilona i to je služil pred 300 let v najvećšami borbami naroda i grof Zrinyi Miklós pesnik i voditelj soldačije i države. Varmegija se veseli kaj je Zrinyi Grupa Vitezškoga Reda, šteri služu soldačkoga duha, prek zela grobje i kapelu na dalnje čuvanje.

V teškimi cajti živimo. Ve da aldujemo Zrinyiovom duhu, moramo i dati veliko obećanje.

Polaganje vencov

Potli lepe muzike z Rákóczijovih vremen polagali su vence v ime Vitezškoga Reda, glavno-ga varaša Budapešta, čakovske Zrinyi grupe Vitezškoga Reda. Zvunjske notarišuje Csáktornya, narodne škole Szentilona, I. A razreda purgarske škole Csáktornya i varaša Csáktornya. Ovoga je

Parada novembra 1-ga

Ob 8 vur 30 minut je bila paradna meša. Zatem je soldačka muzika igrala pred Zrinyi spo-

vitez Horváth Ferenc generalmajor v

držal svojim megyimurskim bratam ovoga govora Dragi Domorodci!

I pred leto dni na sesvetni svetek, na den koj nas zmisli da se mine. samo duša je vekovečna, smo takaj tu stali pred spomenikom našega velikoga sina Megyimirja, grofa Zrinyi Miklósa, na denešnji den tojest na njegovom smrtnom dnevu mislimo i poklonimo se njegovoj tenji i spomenu. Došel sam pak dimo med Vas dragi megyimurci, zmenom sn došli, kakti hodočasnik gospoda člani Vitezškoga Reda i oduševljeni pomoćnici čoporta Zrinyi. Da smo došli glavni cilj nam je bil, da smo prek zeli grobno mesto Zrinyiovih i da pokažemo i naše čuvstvo i ljubav za zemlju Zrinyia, naše Megyimirje a i sem megyimurcam.

Zrinyi Miklós bil je pesnik, vojskovođa, zastavnik, kapitan Megyimirja i Csáktornya magyarski magnat, najbolje vučen magyar svoje ondašnje dobe, nam i denes davle peldu svojim plemenitim misljenjem, vitezovom, perom i sabljom i kaže nam kak bakla pota za lepšu i bolšu magyarsku budućnost.

Njegovo veliko delo nesu šteri v nogi opaziti, imel je on dosta neprijatelov, pak se je i višepot tožil da ga nečuju razmeti. Rano zato da nato pomislimo, dobivamo i mi jakost od njegovoga duha i poiščemo vrline za naš napredak.

Dragi domorodci, primimo se z rokom jeden s drugim i maširajmo po onoj stezi kojom je on

nas vuči, kak je treba domovinu ljubiti. Dok imamo takše predce, zatoga nam je budućnost sigurna.

Po tem su budapeštanski muzikaši igrali, onda pak je Okreša Rok birova općine Szentilona prek dal Zrinyi grupi grobje i kapelu z ovim govorom:

Govor Okreša Roka općinskog birova

velku stvar tak, da bo te spomenik čim predi celomu svetu na glas dal one reči, štere je naš veliki voditelj z ovoga mesta na granici orsaga navek na glas dal, da dosti je bilo ponižavanja i gnjetanja, dale: „naj bantuvati magyara!“

Vitez Rózsás József alezredes je z lepim govorom prek zel grobje i kapelu v ime Zrinyi grupe, Visoko dostojni Gospon Guverner je odredil, da se ima poštuovati spomen Zrinyiovih. Prvoga koraka je napravila općina Szentilona z ovim darom, a Gospon Guverner ga je prijel. Zafalil se poglavarstvu i narodu Szentilona, velikom išpanu Zalavármegyeje, főszolgabirovu jaraša Csáktornya, nadale Zalavármegyeji i Magyarškom Polškom Gospodarskom društvu (Magyar Mezőgazdák Egyesülete) za penezne dare.

Došli smo sem, da se poklonimo velkom duhu grofa Zrinyi Miklósa, našem voditelju i položem veru, da nam bo njegovo viteško življenje pelda za navek.

Kovacsics Ibolya vučenica IV. razreda je deklamirala jenoga lepoga verša. Zatem

Govori vitez grof Teleki Béla veliki išpan

Sam sebe poštuje on narod, šteri zna poštuovati svoju prošlost. V ovimi jako teškimi cajti bomo našli jakost prek Zrinyiovim grobu. Njegov spomen nas veže, da pošteno služimo domovini ne za to da dojdemo na veliki glas, nego dobrovolno i nesebično. Prvi je narod i dužnost. Zrinyiova pelda naj nam kaže pota. On se sam boril proti turkov, državal i aldual je. Za njim je došlo čuda junakov, i on narod šteri ima takše sine, bo za na vek živel. Zrinyi Miklós se boril proti skupnom nepriatelju, pak i denes moramo skupnoga nepriatelja preladatai skupnom krvi.

Na kraju svojega govora je pak pozdravil Megyimirje i prosi Boga naj nam objača naše viteze da bodo s Zrinyiovim duhom obladaali nepriatelja i položil je v ime varmegije lepoga vena na grob Zrinyiovih.

položil Pocsornik Ottó orsački oblegat. Potli popevke Szózat su soldačija, leventiški dečki i puče v paradi odmarširali pred generalom vitez Horváth Ferencom.

Na večer je v Levente domu bila velika parada. Muzika, popevke i verši i govori.

Parada novembra 1-ga

menikom, ob 11 vuri su zbog dežja odišli v Levente dom, de je

penziji, orsački oblegat jaraša Perlak

išel, najbo kraj tomu, da saki samo na svoju dobru budućnost misli i ono povjerenje koje smo mi vaši vodje od vas dobile naj ne posluži drugomu cilu samo interesu naroda. Čeka nas velika socialna i historijska dužnost, zato zajedničkim i nesebičnim poslom napnemo našu jakost i volu i delajmo tak kak Zrinyi veli: „Delaj i bori se za domovinu sam od sebe i nepristrano“ moramo se trsiti, da iz ove zemle megyimurske i iz grude sv. Jelenske uspomene dobijemo jakost da bi ovo mesto bilo sveto hodočašće za celu Magyaršku.

Ovu našu volu i želu naj zapečati ovu svetu megyimursku zastavu pak zato vas pozivlem se megyimurce, da bo sila da bo treba da se si postavimo pred tu svetu zastavu.

Zato obećamo da bumo išli z ovom svetom zastavom onak, kak nam to uspomena Zrinyia zapoveda e v prvom redu obećamo, da bomo ovu grobnicu na Szentilona tak postavili i posvetili, da bo to sakak hodočasno mesto za nas sih. A ve pak pozdravam vas dragi domorodci iz toplog srca v ime Vitezškoga Reda i prosim kak vaš domorodec, da se držimo tak navek i zapišite si v vaša srca ono, kaj je Zrinyi rekei i spoveal:

Boji se Boga, navči se hrabrosti i vernost domovini, to ti da jakost i dobru sreću na ovom svetu.

Potli muzikašov i popevki je Zalán Gyula ministarski tanácsos, na mesto Dr. Cyury Jenő-a ministarskoga tanácsosa prek dal zastavu, šteru je Megyimirja Cséza darovala Megyimirju. Pri-poveda, kak su se naši megyimurci, šteri stanujuje dalko od svoje domovine, borili za oslobodjenje Megyimirja kroz 20 let. Delo njihovo je blagosloveno, zastava i oni su tu. To zastavu više nigdar nabo moći nam zrok zeti.

Probszt Mária profesorica, rođena megyimurka je prevzela na zastavu lepoga modroga pantleka, zatim pak je Pecsornik Ottó orsački oblegat prek zel zastavu z ovim govorom:

Govor Pecsornik Ottó-a orsačkoga oblegata

Z velikim poštuovanjem i zahvalom zemem prek v ime Zrinyi grupe v Csáktornya na čuvanje zastavu, šteru je darovala Megyimirja Cséza. Jemlem ju prek ne samo v ime Zrinyi grupe, nego prek toga i v ime magyarskoga varaša Csáktornya i Megyimirja i s tem svetim obećanjem, da nas ova narodna zastava bude navek v sem našemi posli vodila i bo nam pota kazala v našem budućem življenju.

Ali došel sam i zato, kaj se zafalim. Zafalim se Megyimirskoj Zvezi, njihovim voditeljem i sem članom, šteri su bili pregonjeni i vun sklučeni s svoje domovine, ali z dušami su navek bili obrnjeni k nam i postavili su si velkoga čila, delati za oslobodjenje Megyimirja. Nigdar njim nije bilo žal za trud, borili su se za pravicu Megyimirja s pismami, z rečmi i z delami i ovo svoje dele su rezširili ne samo v trianonskim granicama, nego i dalko prek toga i spravili su našoj pravici čuda priatelov. A mi koji smo se tu, kroz 23 let teško borili, kak deca prek rodidelov, za to da nam ostane naše magyarsko življenje, šteru su silom vudrili v narodnosno menjšinu, troštali smo se stem, da tam prek živiju naše krvi, šteri z velikom brigam paziju na nase i to nam je navek dalo novu jakost, da smo se mogli zagnjetačima proti staviti. I ovo njihovo delo je posvetil 16 april 1841 leta. Denes je ta zemla nazaj magyarska. A jeli je bila i jeli je mogla biti da druga kak magyarska? Naši predci, šteri su nam domovinu stvorili, a za njimi naš Sveti Štefan Kral je postavil granice, tu je gospodaril velikaš Csák, za njim Hahót, a na vrhu magyarsstva je bila za vreme grofa Zrinyi Miklósa. Jeli je mogla biti drugo kak magyarska? i ove doline, bregi, šume su blagosloville duhe one magyarije, štera je našem velkomu pesniku, velikom magyaru, grofu Zrinyi Miklóšu dala v ruke najpredi pero, onda oružje, da njim brani svoju domovinu. I kakšu žalosnu smrt je on pretrpel 1664 leta, da se je boril za magyariju, tak su šteri 1918 leta prepastili i Megyimirje. Ali kak se je zdigel njegov duh i živi v narodu kak svetla pelda, tak se i prinas zdigla pravica, kajti ono, kaj je Božja vola, naturalni zakoni, krv i vola naroda, kroz jezero let skup držala, ono je moći za ktkato vreme rušiti, ali ran tak kak je ne moći vena Karpatskih bregov vkraj porinuti i tečeće vode nazaj obrnuti, ran tak je ne moći pravicu zakopatiti.

Ali denes imamo i svetka. Zrinyiov narod odvedki Zrinyiovih soldatov prigneju se denes ponizno pred duhom svojega velikoga voditelja i pozdravljaju voditelstvo Zrinyi Grupe Vitezškoga Reda i valuju, da očuju služiti svojega naroda po pravim Zrinyiovim duhu tak, kak su ga služili njihovi predci.

I denes se po Božjoj voli na turnu Zrinyi grada nazaj gizardvo vija magyarska zastava. Kak se nevidljivo vijala i za vreme žalosnih 23 let, dok smo bili v kraj odtrgnuti, kak se vijala za vreme carskih gospodarenja i kak se vijala za ono vreme, da su kršćansku magyarsku misel šteri vništiti. Ta zastava nas vleče na vernost na magyarsstvo i na to, da moramo držati, ali je i spomen za se one, šteri se nečuju postaviti pod u zastavu, naj bodo njim opomena i ove reči Zrinyi Miklósa štere se bodo čule dok bo svet stal, a to su reči: „ Naj bantuvati magyara“

Zamuda Gizela vučenica IV. razreda purgarske škole je deklamirala lepoga verša, školska deca su popevala i na zadnje su položili vence i to:

Zrinyi Grupa Vitezkyga Reda, glavni varaš Budapest, čakovska Zrinyi Grupa Vitezškoga Reda i varaš Csáktornya i stem je ova lepa parada bila završena.

Vitez, junak gróf Zrinyi Miklós!

Ako glediš z neba doli, vidiš, da su odvetki tvoje soldadije verni tvojemu velikom Duhu i tvojemu spomenu i da su poleg pluga i motike navek prepravleni i s oružjem braniti voju svetu zemlju i svoju domovinu!

Sp.

Parada na Sesvete za naše pokojne Viteze na Mihovljanskom cintoru

Na sesvete su naši kršćenici i soldaći na našem cintoru s toplim srcem alduvali spomenu naših pokojnih junakov.

Za paradnoga govora bil je postavljen Barabas Győző navučitel praktične škole državne preparandije. V svojem govoru, šteri se gibal v visokim duhu najpredi se zmisli za one junake, šteri počivlju v našem grobju i med drugimi reči rekeli je ovo:

Što su bili ovi junački mrtvi? Što su bili ovi 128 vitezi šteri su podnesli junačku smrt? Bili su soldati! Junaki vitezi! Magyari, Megyimirci, Nemci, Horvati Slovenci Turčini! Saki je govoril drugoga jezika, a ve glejte kak lepo počivlju jeden poleg drugoga globoko v grobu. Kak tu ležiju, ran tak su se borili jeden poleg drugoga, vuni na preskrajnim ruskim polamam, na serbskim bregam, doberdan-skom peklu i drugdi se po sud za našu svetu domovinu, za srečnešu Magyar-sku. Za to su tu ti naši junački mrtvi.

Dragi moji magyarski i megyimurski brati! Kak su oni živeli na ovoj zemli to mi neznamo. Bili su tak delavni ljudi kak i mi, živeli su v miru s svojimi familijami kak i mi. Jen den pak su ostavili svoje dome svoje zemlice, de je božje sunce prvič svetilo na njih, de njih je mati prvič kušnula i onda su hapile muke. Ober njih leti Angel smrti, puške pokaju, šteki grmiju granate curiju bajnete se bliskaju, smrtne ranjeniki javčuju nebo se ruši s zemlom, se po sud okoli smrt i smrt, a oni samo napre napre, dok nesu dobili smrtnu ranu i tu med nami su zdehnuli.

Dale se zmisli za naše viteze, šteri počivaju Bog zna de, na nepoznatom mestu, pak je rekeli ovo: Dragi moji kršćanski magyarski i megyimurski brati. Ve da smo se zmislili za ove junačke mrtve šteri ležiju tu koli nas, nekaj me zgrabilo za srce pak me pita: Oh vi dragi naši junački mrtvi šteri tu počivate, spite vekovečnoga sna, dok se nate zbudili na največše veselje, a de počivaju naši vitezi junaki, deca općin Csáktornya, Buzaš Battyán, Dravászentmihály, i.t.d. šteri ste hmrlji za domovinu v prvim a ve več v drugim svetskim taboru? O blagoslovljeni magyarski i megyimurski soldati O Vi jezeropot blagoslovljeni magyarski soldati junaki junakov šteri niti to neste mogli dobiti, da bi mogli počivati doma, v onoj zemli za štero ste pretrpeli toliko i alduvali svoje življenje,

Dale je v svojam govoru prosil naše junačke mrtve viteze, naj se poklekneju pred Božjim tronošom i naj prosiju Boga da bi se naša domovina rešila teških mok i da bi nazaj bila blagoslovljena da bi prevladal sveti Križ i kršćanska vera.

Te govor je sem ludem stiral suze z oči i si su se pomolili Bogu za naše pokojne junake.

Zatem je zapovednik honvedstva del

lepoga venca na grob junakov a zvun toga još su venca deli narodna škola, purgarska škola, trgovačka srednja škola i velika općina Csáktornya.

Fejervergarska muzika je igrala žalosne smrtne popevke i stem je ova parada zvršena.

Megyimurski delavci pazite!

Moči bo premeniti nemške Marke

Na prošnju našega orsačkoga oblegata Pecsornik Ottó-a je Magyarska Narodna Banka v Nemškom Državnom Bankom vodila dogovore po kojimi je Nemška Državna Banka pivila, kaj bodo oni megyimurski delavci šteri su bili v Nemškoj na delu i donesli su sobom makar i prez dozvole, nemške marke, mogli te marke premeniti prek Magyarske Državne Banke.

Zato saki delavec šteri je bil v Nemškoj na poslu i ima s svojega posla prešparane marke, naj se čim predi glasi pre svojem općinskom poglarstvu i naj se tam da zapisati,

Treba je povedati svoje ime i mesto stanovanja, da je otišiel v Nemšku i daje došel nazaj. Kak se gazda zove, de je delal i de stanuje i kulko marki ima za premeniti.

Ako su je takši, šteri su svoje penoze ostavili v Nemškoj v Banki, oni moraju bankino kvitanciju čim predi poslati Magyarskoj Narodnoj Banki i isto se ovo na glas dati, ako pak su i takši je, šteri su već prosili banku, kaj bi njim penoze premenila, a još kvitancije nesu poslali, ili su je nazaj dobili i oni je naj pošleju Magyarskoj Narodnoj Banki i naj napišeju broja prvešega lista. Što pak nema kvitanciju, naj točno napiše, de mu ležiju penezi v Nemškoj.

Magyarska Narodna Banka bo v pravo vreme na glas dala, da i kak se bodo marke menjale.

Kak zazvedimo za deset marki se bo dobilo 16 pengő 42 fillere.

Stem je naš orsački oblegat Pecsornik Ottó pak pokazal veliku pomoč našem narodu, kajti znamo da je v Megyimirju čuda delavcov, šteri su v Nemškoj nekaj zaslužili, a do ve nesu znali kam s temi penezi.

Knjižnica naših deakov trgovačkeš kole

Oktoobra 29-ga su si naši deaki trgovačke škole napravili akcionarsko društvo za knjige posoditi. Imaju 160 akcija po 2 pengő. Za te penoze bodo knjige kupili, štere bodo za fal penoze posodili za čitati, za te penoze bodo pak kupili i posodili i tak si bodo imetka povekšali.

Glavni cil toga društva je, stirati vun z naroda se one knjige, štere na ponjavi tržiju i štere narodu prem mlajšini dušu kvariju. One knjige štere bodo naši deaki kupovali i resposodili bodo od najboljših piscov i bodo širili kulturu.

A čuda bo to društvo hasnilo i deakam. V školi se vučiju zakone, a v društvo se bodo se navčili praktično trgovačko življenje i kaj je najglavnše, šparati.

Na zadnje je još Dr. Bernáth József direktor trgovačke škole držal deakam lepoga govora, v šterim njim je tolačil važnost društvu, praktično trgovačko življenje i da bo to društvo jako hasnovito za narodnu kulturu.

Preporučamo to društvo roditelam i prijatelam deakov najtopleše, naj podpiraju naše deake.

Ženske delavke dobiju plaču

Štrašen viher novoga svetskoga tabora je čuda kaj kaj odpuhnul, tak je odpuhnul i lahko življenje naših ženski, prez sake odgovornosti.

Denes ga već ne ženske, štera nebi znala da onda, da su moški otišli v tabor, ženske moraju služiti domovinu, moraju se nato pripraviti z dušom pune alduvanja i postaviti se na delo s celom odgovornosti.

Ženske Dobrovolna Honvedska Delavska Organizacija nuca denes za zasiguranje domovinskoga, familiarnoga društvenoga i gospodarskoga življenja čuda ženskih delavcov. Ovo društvo bo saku žensku štera se bo dobrovolna oglašila, po-

stavilo na ono mesto, štero najbolje paše za njenu znanost i zdravlje, kajti cil je: kak najbolje namestiti moške delavce, šteri su otišli v tabor. Oglasiti se moči mam, ali ženske štere su se oglašile, naj počekaju dok njih pozoveju na posel. Ove ženske, štere se dobrovolno oglašiju na honvedsko delo, nabodo za badav delale. Saka dobi redovito plaču. Bodo plačene, ali stem kaj se same oglašiju, pokažeju, kaj se alduvaju za domovinu.

KAJ JE NOVOGA?

— **Skončal se jen barber v Csáktornya**
Kopjár Károly barberski mešter je svojom volom otišiel v smrt. Najpredi je spil nekšega gifa, od toga su ga zvrčali ali kajti je sikak štel hmreti prerezal si je žile i skrvaril je. Da su ga naši već je bil mrtev.

Za svoje delo bo Bogu dal rečuna, mi ga nesmemo soditi.

— **Namestnik državnoga tožitelja.** Kr. državni tožitel v Nagykanizsa je postavil Dr Skrilec Andraša, podnotariuša pre kr. sodu v Csáktornya za pregledavanje svih novin i štamparaj, štere zidu vnn v Csáktornya.

— **Kr. pošta v Csáktornya.** Prosi se one, šteri imaju kakšega posla s poštom naj na svoje molbenice napišeju točno svoje ime i adresu, kaj bi prez toga ne moči molbenice rešiti.

Molbenice prez potpisa se nabodo gori zele.

Kasino v Csáktornya su stvorili v velikoj štariji. V to kasino se more dati zapisati saki pošten kršćenik magyar, šteri neje nikaj skrivil proti svoje domovine.

V kasini je moči knjige i novine čitati spomenke i druge zabave tirati. Glavni cil je: kršćanski neodvisni Magyarski orsang i kulturno življenje,

Ako se očete za jesen ili zimu dobro obleći, onda poiščite

VUGRINECZ KONFEKCIO ŠTACUNA

de bodete v velkom zbiranju našli od največšega do najmenšega

oprave jesenske i zimske kapute

Vugrinecz János

štacun gotove oprave Csáktornya
Szent László plac 8.

Pazite na špione!

Ne on je pogibelen nepriatelj, što se s oružjem v rokaj, otprto bori proti nas, nego on, što pod zemlom rova, što se skrjuje pod nepoznato ime, da se vun za našega prijatelja, a za našim hrbtom nas vkanjuje, vništavle nam naše familie, dome, domovinu!

A TO JE ŠPION.

Špion vidi se, pazi na se, poslušaj se osobito soldačke stvari rad čuje, nagovarja nas na kaj-kaj, na zadnje, da nas zgrabi med svoje škrample, onda nas zaguti.

Čuvajte se špijonov!

Ako se pokaže kakši stranjski človek s zvujskih zemelj, od takših se treba čuvati. Čudapote se oblečuju špioni za vandravce, trgovce, agente. Na takše treba paziti kaj govoriuju, spitavljaju i ako se vidi, da tiraju kakše nečiste posle, prijaviti je žandaram. Čuvajte se špijonov.

Megyímurci!

Za kratko vreme bo gotov jako lepi, s kipi zdelani veliki

MEGYIMURSKI KOLENDAR Sv. ŠTEFANA

šteri se bo dobil na velikom i na malom v

Megyímurskoj Katoličkoj Knižari i Tiskari v Csáktornya
(Sárecz Antal) — — — HORTHY MIKLÓS PLAC 13.

Taborski glasi

Sovjetska fronta

Pre Stalingradu su bitke malo henjale. Sovjeti vidiju da nemreju nikaj zapovedati, pak su si premislili, jeli je vredno tulko naroda poslati v sigurnu smrt. Stalingrada varaša ga već ne, kaj je ostalo je samo ciglovi, kamenje, prah i pepel. Par fabrik i hiže imaju još sovjeti v rokaj, to njim saki den jemleju. Na drugi strani Volge sovjeti probaju prek zajti na ovu stranu, ali nemški bombaši i štuki dobro paziju i zavrčaju se sovjetske probe.

Ali stem le jakša borba pre Don vodi i v Kaukaziji. Nemška komanda je dala vun glasa, da su sovjetske trupe višepot probale frontu predreti na Donu, ali su ju nemške i magyarske trupe navek zavrnule mam na početku bitke i napravile sovjetam velke zgubičke. Zvun ovih borbi — tak veli nemška komanda, za magyarske trupe napravile pre Donu na drugu stranu vode nekoliko šturmov na sovjetu, vništile su čuda malih kul, zavzele su sovjetska mesta i vlovili čuda zaroblenikov.

Pre Terek vodi zavzeli su nemci varaša Alagir. To je mali varaš s 5000 duši, ali ima jako važnu soldačku cestu, šteru su već nemci prerezali. Ta cesta je duga 293 kilometrov i v sredini visokih Kaukazijskih bregov jedina cesta štera se da nucati.

V Alagiru je čuda fabrik štere su delale za soldačiju. Ve ili su porušene ili pak su došle v nemčke roke.

Kud se vlečeju nazaj sovjetske trupe, sigdi ostavljaju čuda taborskoga matriala, šteroga već nemreju sobom zeti. Zvun toga se črez zadnjih 10 dni vidi, da bolševiki jako puščaju z junačkim duhom.

Jeden vlovleni oficer garde valuje, da je sovjetski narod previdel, da su si njegvi aldovi za tabor za badav, već nišči ne verje, kaj bi sovjeti mogli preladati, a predi je črlena soldačija z duševljenjem išla v bitku. K semu tomu pomaže još i jako slaba obskrba soldačije i naroda.

Na zadnje čujemo još od nemške komande da su nemci na Črnom Morju, na Kašpijskom morju na Volgi i na Ladoga vodi, v oktobru mesecu vtopili se skup 33 ladje i jenu taborsku, a teško skvarili su z bombami 32 sake fele terhešne i štiri taborske ladje.

Engleska fronta.

V La Manche Kanalu su novembra 1-ga v noči englezi napali jenu nemšku karavanu ladji.

Nemške braniteljske ladje su napadaje odbili, jenu englesku taborsku ladju vtopile, a jenu pak z bombami vužgale.

Afrička fronta

Bitka trpi već prek tjeden dni, a englezi su još niti za jen korak ne došli napre. Englezi vlažeju v bitku čuda taborskih kol, aoroplanov s šterimi bi šteli nemšku i taljansku frontu predreti, ali si napadaji se njim zrušuju.

Zadnje dva dana su englezi zgubili prek 2000 zaroblenikov, 37 štukov, med njimi i teške i čuda matriala. Englezi su čuda avionov vložili v bitku, ali nemški i taljanski štuki je strelaju doli kak vrabce. Nemci imaju nekše nove štuke, štere su napraviji po Rommelovom modelu, ovi strašnu velku jakost imaju i zrušuju sa engleska taborska kola, štere pred njih doju.

Ne Srednjem Morju su englezi probali zajti na suhu zemlu, kajbi tobože zašli nemcam i taljanam za hrbet, ali su je odvrdnuli i meli su velke zgubičke.

Američka fronta

Čim dale traje te tabor, se bole vidiju amerikanci kam njih je odpelal njihov lubleni predsednik Roosevelt. Nemci su na početku ovoga tjedna vun dali glasa, da su črez 4 dni vtopili 46 američkih ladji, pune z municijom, hranom i taborskim matrialom, se skupa prek 250.000 ton.

V isto vreme veli nemški glas da su v mesecu oktobru vtopili nepriateljske ladje prek tri fertale miljon ton. To je 75.000 vagonov robe, a de su vrednosti ladje i ludstva.

Komaj je te glas vtihnul, već je došel novembra 3-ga novi nemški glas, da su pre kanadskim vodam vtopili pak 16 ladji, štere su vozile z Amerike v Englesku hranu, municiju i drugoga matriala se skup od 94.000 ton. Tri ladje od ovih štere su bile najbolje pune z municijom su z velikim ognjom zletele v zrak i za minutu su bile pod vodom. K tomu moramo znati, da su na severnom kraju Atlantskoga Morja, kud su se ove ladje vozile, navek velke megle, pak se nepriateljske ladje lahko skrivaju i tak su nemške podmornice mele teške brige i moke, dok su mogle blizo dojti američkim ladjam.

Nega više takšega morskoga pota, de nemške podmorne ladje nebi delale nepriatelju pogibel

Morisson engleski minister je v jenim svojem govoru rekel, kak velke poteskoče imau engleske ladje z vožnjom. Nato veliju nemške no-

vine, da su se japanske i nemške ladje već zisle na Indijskom morju i nega više morskoga pota, de nebi nepriateljske ladje bile v pogibeli.

Gospodarstvo

Vrbine šibe i trstika

su jako hasnovili sirovi matrial za meštarske posle. Zalavarmegyinska Zadruga za Narodno Dobro (Zalavarmegyeni Közjöléti Szövetkezet) pozivle se one štiri povaju vrbino šibe i trstiku i šaša naj ponudiju zadrugi na prodaju.

Zadruga kupi ne samo kuruzno luščinu, nego i vrbino šibe, trstiku i šaša, kulko god što ima.

De pak očuju toga matriala vun zdelati i z domaćim poslom nekaj zaslužiti, naj daju to zadrugi na glas. Zadruga bo z drage vole sigdi napravila domaće škole za zdelavati toga matriala. Škola je čisto za badav i bodo se ludi navčili kaj-kaj zdelavati. Kondicija je samo tulko, kaj v sakoj školi mora biti barem 20 vučenikov. Šteri bodo školu dobro zvršili dobiju i dale delo od zadruge.

Či so je de mesta, de već znaju toga matriala zdelavati, one zadruga prosi, kaj bi joj dali na glas, kakšnu gotovu robu imaju, kajti za druga kupi su robu, štera se da dobro prodati.

Kakša semenja su još v slobodnoj trgovini

Jena za drugom dohajaju naredbe, s šterimi sa zapira slobodna trgovina sake fele zrnja a kaj se bodo gospodari znali ravnati, dajemo na glas, kaj je slobodna trgovina, po maksimalnoj ceni još za ovo zrnje i semenje: detelica, lucerna, (bečka detelica) jesenski i protuletni bukės konople, ricinus, sojabob, bibor (črlena) detelica, pannonia bukės, repa, hajdina, mak, koriander, kumin i muštar.

Nagykanizsai Királysörfözde

a DREHER—HAGGENMACHER
budapesti sörgyarak érdekeltsege
egyedüli sörraktára

Fliszár és Kaczun

sörnagy-
kereskedés Csáktornya

Raktár: Petöfi Sándor utca 10
— Bejárat a Levante utcában
Telefon 8 szám —

Jeli sam platil za novine?

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Apróhirdetések díja szavankint 10 fillér. — A vastagon nyomott szó kétfőnek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

— Cséplőgép, teljes garnitúra, jó állapotban eladó. Megtekinthető Német Istvánnál, Múmor, Lenti mellett.

Irodai tisztviselőt keres a Baros Szövetség helyi szervezete magyar és horvát nyelvtudás megkívánatik. Írásbeli ajánlatokat Behojnik Mihály elnök címére.

Felelős szerkesztő: Pecsnornik Ottó
Felelős kiadó és lap tulajdonos: Pecsnornik Ottó
Nyomta: Muraközi Katolikus Könyvnyomda — Csáktornya
Nyomásért felel: Sárecz Antal.

Ruháit festesse, tisztítsa

Oprave farbati, čistiti pre

Pálcsicsnál

Csáktornyai Fiók:

Horthy Miklós tér 9.